

INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE

”I teorin är den oerhört fin, men i praktiken är det svårare”

En kvalitativ studie om koordinators upplevelser av
samverkan

Greta Wahll och Cornelia Berger

Examensarbete:	15 hp
Kurs:	SQ4562, Vetenskapligt arbete (självständigt arbete)
Nivå:	Kandidat
Termin/år:	HT25
Handledare:	Andreas Liljegren
Antal ord:	16 806

Abstract

”I teorin är den oerhört fin, men i praktiken är det svårare” - En kvalitativ studie om koordinators upplevelser av samverkan

”In theory it’s incredibly nice, but in practice it’s more difficult” – A qualitative study on coordinators’ experiences of collaboration.

Syftet med denna studie var att undersöka koordinering av samverkan mellan socialtjänst och polis, följaktligen koordinators upplevelser. Studien byggde på en kvalitativ metod med semistrukturerade öppna intervjuer, där sju koordinators intervjuades med ett målstyrt snöbollsurval. Empirin analyserades med hjälp av en tematisk analys och resultatet tolkades teoretiskt utifrån samverkansteori och Lipskys teori om gräsrotsbyråkrati och handlingsutrymme. Vårt resultat visade att en koordinators roll är en sammanlänkande roll, men som kan inneha viss förväntan på sig. Rollen innefattade att strukturera möten och få ihop de övriga professionerna. Det som framkom av empirin var att samverkan kan hindras av strukturella logiker som juridiska ramar och olika arbetssätt, även utmaningar i prioritering av resurser, tidsbrist och tolkning av sekretesslagstiftning. Främjande faktorer för samverkan var ett gemensamt språk, tillit mellan professionerna och kontinuitet i det relationella. Det bidrog till förtroendefulla och tryggare samverkansprocesser.

Nyckelord: *koordinator, samverkan, upplevelser, polis, socialtjänst.*

Förord

Vi vill tacka vår handledare Andreas Liljegren för all vägledning och hjälp kring uppsatsen. Även ett stort tack till alla intervjupersoner som var villiga att ställa upp och bidra med sina erfarenheter och perspektiv.

Stort tack!

Cornelia och Greta

Göteborg, hösten 2025

Innehållsförteckning

Abstract	2
Förord.....	3
Innehållsförteckning.....	4
1. Inledning	1
1.1 Inledning och problemformulering.....	1
1.2 Syfte och frågeställningar.....	3
1.3 Relevans för det sociala arbetet och samhället.....	4
1.4 Avgränsningar	4
2. Tidigare forskning.....	5
2.1 Litteratursökning.....	5
2.2 Koordinators roll och samverkans dynamik och struktur	6
2.3 Samverkan mellan olika professioner	7
2.4 Effektivitet i samverkan - struktur, styrning och nätverk.....	8
2.5 Samverkan mellan socialtjänst och polis i en brottsförebyggande kontext.....	9
2.6 Sammanfattning av tidigare forskning	10
3. Teoretiskt ramverk	12
3.1 Gräsrotsbyråkratier och handlingsutrymme	12
3.2 Samverkansteori.....	13
3.3 Vertikal och horisontell integrering	15
4. Metod och metodologiska överväganden.....	18
4.1 Metodval.....	18
4.2 Urvalsprocess.....	20
4.3 Genomförande av intervjuer.....	21
4.4 Bearbetning av empirin	23
4.5 Analysmetod	23
4.6 Studiens tillförlitlighet	25
4.7 Forskningsetiska överväganden.....	26
4.8 Arbetsfördelning	29
5. Resultat och analys.....	30
5.1 Koordinators roll i SSPF – mellan profession och struktur	30
<i>5.1.1 Koordinatör som nav och samordnare</i>	<i>30</i>
<i>5.1.2 Förväntningar och roller</i>	<i>32</i>
5.2 Hinder mellan socialtjänst och polis inom SSPF.....	35
<i>5.2.1 Skillnader i uppdrag och arbetssätt</i>	<i>35</i>
<i>5.2.2 Informationsdelning och sekretess</i>	<i>38</i>

5.2.3 Resurser, tid och organisatoriska prioriteringar	40
5.3 Framgångsfaktorer och utvecklingsmöjligheter i SSPF-samverkan	43
5.3.1 Gemensamt språk och förtroende	44
5.3.2 Kunskap och förståelse	47
6. Slutdiskussion	50
6.1 Sammanfattning av resultat	50
6.2 Diskussion	51
6.3 Förslag för vidare forskning.....	54
Källförteckning	56
Bilagor	61
Bilaga 1: Intervjuguide.....	61
Bilaga 2: Informationsbrev	63

1. Inledning

1.1 Inledning och problemformulering

Fokus på samverkan är något som växt fram de senaste decennierna i och med ökade och omfattande samhällsutmaningar. De prövningar som samhället står inför idag är ofta komplexa och med ett gränsöverskridande behov, vilket gör att de traditionella och avskilda lösningarna är otillräckliga. I takt med att välfärdstjänsterna blivit mer specialiserade och således uppdelade i olika verksamhetsområden, innebär det att myndigheter inte kan hantera det på egenhand. Vid arbetet genom organisatoriska och professionella gränser, blir tidiga och koordinerade insatser viktiga för effektivitet och ett sammanhållet stöd (Danermark & Kullberg 1999).

Ett tydligt exempel på ett sådant område är arbetet med unga i riskzon för gängkriminalitet. Gängkriminalitet ses idag som ett av våra nutida allvarligaste samhällsproblem och har fått stor uppmärksamhet i både samhällsdebatt och politik. Enligt Brottsförebyggande rådet (2025) har det blivit allt vanligare att unga rekryteras in i kriminella nätverk. Ungdomsåren innebär ofta en period präglad av identitetssökande, behov av tillhörighet och påverkan från omgivningen, vilket kan göra unga särskilt mottagliga för destruktiva miljöer (Tollin, Angerbrandt & Jonsson 2023). Barn i åldern 12–15 år rekryteras ofta av äldre ungdomar, som både ett lättare lockbete genom pengar och genom ett utnyttjande av deras risk för låga eller inga straff (Tollin, Angerbrandt & Jonsson 2023; Polisen 2024).

Den ökade förekomsten av dödligt våld, skjutningar och våldsbrott har bidragit till en växande oro på nationell nivå (Angerbrandt, Dufort & Dudas 2024). Regeringen har som följd av detta betonat vikten av ett förstärkt brottsförebyggande arbete. Sedan 2023 är det straffbart att involvera unga under 18 år i brottslighet, som ett led i att motverka utnyttjandet av barn i de kriminella nätverken enligt 16 kap 5a § Brottsbalken (SFS 1962:700). I en utredning från juni 2025 presenterade regeringen bland annat skärpta straff för brottslighet med en koppling till kriminella nätverk (Regeringen 2025). Dessa åtgärder understryker en pågående samhällsdebatt och politisk ambition att stärka det förebyggande arbetet och minska rekryteringen av unga till kriminalitet. För att bryta en sådan utveckling är vikten av tidiga och effektiva samordnade insatser centralt. Polisen (2024) poängterar att vid oro gällande ett barn och för att förhindra

rekryteringen av unga är samarbete mellan myndigheter, såsom socialtjänst, skola, polis och fritid, avgörande.

Den nya Socialtjänstlagen (SFS 2025:400), SoL, förstärker detta genom ett ökat fokus på förebyggande arbete och ett mer samverkansinriktat arbetssätt. Lagen betonar socialtjänstens ansvar att arbeta mer proaktivt och i nära samarbete med andra aktörer för att motverka social utsatthet och normbrytande beteende (Regeringen 2025). För att detta ska vara möjligt krävs ett välfungerande samverkansarbete mellan de verksamheter som möter ungdomen i vardagen. Därför används en samverkansform som kallas SSPF.

Begreppet *SSPF* står för skola, socialtjänst, polis och fritid. Det är en samverkansmodell som används idag i minst 148 svenska kommuner med syfte att förebygga kriminalitet och missbruk bland ungdomar genom tidiga och samordnade insatser (Socialstyrelsen 2025). Det innebär att aktörerna genom tidiga insatser snabbt fångar upp barn och unga upp till 18 år som har oro kring sig, är i riskzonen och påvisat ett normbrytande beteende. För att samverka ska vara möjlig krävs ett samtycke från vårdnadshavare om ungdomen är under 15 år, eller från individen själv om den är äldre (Socialstyrelsen 2025). Det regleras även av Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400), OSL, där 10 kap. berör sekretessbrytande bestämmelser och undantag från sekretess, vilket bland annat betonar att ett samtycke från den enskilde krävs för att en uppgift ska lämnas till en annan myndighet. Dessa sekretessbestämmelser skapar både ramar och utmaningar i det praktiska arbetet, då aktörerna berörs av olika lagstiftning och sekretessnivåer.

En central del i SSPF är koordinatören, som fungerar som en sammanhållande länk mellan aktörerna, genom att arbetet samordnas och drivs framåt effektivt (Socialstyrelsen 2022). Koordinatören arbetar inom så kallad styrgrupp och arbetsgrupp. I styrgruppen ingår chefer eller beslutsfattare från de olika verksamheterna och har mandatet att ansvara för de övergripande målen och resurserna. Arbetsgruppen består av de andra yrkesverksamma som arbetar mer operativt utöver koordinatören, såsom relevanta från socialtjänst, områdespolis, representanter från fritid och skola. Koordinatören sammankallar aktörerna till möten, leder diskussioner och följer upp gällande riskbedömningar och planering av insatser på individnivå. Därmed fungerar koordinatören som ett bollplank mellan de berörda aktörerna (Socialstyrelsen 2022).

Koordinatorns arbete är därmed nära knutet till den operativa samverkan som innebär en helhetssyn över pågående ärenden och att säkerställa ett individanpassat arbete. Arbetet kräver såväl en god områdeskännedom som att ha ett helhetsperspektiv på ungdomen på individ-, grupp- och områdesnivå (Socialstyrelsen 2022).

I samverkan mellan socialtjänst och polis möts två organisationer med olika lagstiftning, perspektiv och uppdrag. Socialtjänsten arbetar utifrån socialtjänstlagen med stödjande och socialt fokus, samt ett fokus på förebyggande insatser i och med nya socialtjänstlagen. Medan polisens uppdrag enligt polislagen (SFS 1984:387) är att förebygga, förhindra och ingripa mot brott. Dessa skillnader kan både berika och utmana samverkan, både gällande prioriteringar, informationsdelning och sekretesslagstiftning enligt OSL.

Mot denna bakgrund finns ett behov av att undersöka området vidare och fördjupa förståelsen för hur SSPF-koordinatorer upplever samverkan mellan socialtjänst och polis. Genom att undersöka koordinatorers erfarenheter kan studien bidra med ökad kunskap kring hur samverkansarbetet fungerar i praktiken med hinder och möjligheter samt hur det förebyggande arbetet vidare kan utvecklas och stärkas utifrån koordinatorns perspektiv.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka koordinering av samverkan mellan socialtjänst och polis.

För att kunna besvara studiens syfte har följande frågeställningar formulerats:

- Hur ser koordinatorerna på sin egen roll i samverkan mellan socialtjänsten och polisen inom SSPF?
- Hur ser koordinatorerna på samverkan allmänt inom ramen för SSPF?
- Vilka hinder respektive möjligheter upplever koordinatorerna i samverkan mellan socialtjänsten och polisen inom SSPF-arbetet?

1.3 Relevans för det sociala arbetet och samhället

Studien har betydande relevans för det sociala arbetet eftersom den belyser ökningen av normbrytande beteende som kräver ett gemensamt samarbete. Den synliggör det förebyggande arbetet med unga i riskzonen för kriminalitet. I en samhällsutveckling där allt yngre personer är i riskzon till gängkriminalitet, ställs höga krav på tidiga insatser för myndigheter. Genom att belysa koordinators perspektiv på SSPF-samverkan mellan polis och socialtjänst, bidrar studien med givande kunskap, utveckling kring policys, rutiner samt samverkan. Även en förståelse för faktorer som underlättar respektive försvårar arbetet. Ur ett bredare samhällsperspektiv är studien central eftersom fungerande samverkan mellan socialtjänst och polis avgörande för att motverka social utsatthet och bryta negativt beteende bland unga. Studien synliggör utmaningar och behov i arbetet för gängkriminalitet, med anledning av resursbrist, osäkerhet om uppdrag och den låga åldern som, blir komplex.

1.4 Avgränsningar

För att studien ska vara genomförbar och samtidigt fokusera på syftet har vissa avgränsningar gjorts. Yrkesverksamma SSPF-koordinatorer eller som har erfarenhet som det tidigare inom olika kommuner i Sverige har inkluderats, då dessa personer har en central roll i samverkan mellan polis och socialtjänst i det brottsförebyggande arbetet med unga i riskzon. Skola och fritid uteslöts med anledning av att dem inte är myndighetsutövare och har ett formellt beslutsfattande ansvar inom ramen för socialt arbete.

Studien omfattar ett begränsat antal kommuner, vilket innebär att resultatet inte kan generaliseras övergripande i alla kommuner i Sverige. Med anledning av vissa begränsningar gällande tillgång och tidsaspekten har intervjuer inte genomförts med poliser och socialsekreterare. Deras perspektiv lyfts i stället genom tidigare forskning. Vidare fokuserar inte studien på att utvärdera SSPF som modell eller jämföra olika yrkesverksammas perspektiv, utan att fördjupa förståelsen för hur koordinatorer upplever samverkan i praktiken.

2. Tidigare forskning

I detta avsnitt kommer kunskapsläget samt tidigare forskning presenteras. Kunskapsläget kring denna forskning är bred och fokus kommer därmed vara kring samverkan, socialtjänst, polis, SSPF och unga i riskzon för gängkriminalitet. I det kommande avsnittet kommer följande ämnen att nämnas: litteratursökning, samverkan mellan olika professioner, samverkan mellan socialtjänst och polis i en brottsförebyggande kontext, samt koordinators roll och samverkans dynamik och struktur. Avsnittet avslutas med en sammanfattning.

2.1 Litteratursökning

Syftet med vetenskaplig forskning är att undersöka och bidra med ny kunskap inom ett speciellt område (Kvale & Brinkmann 2014). Därför är det centralt att kartlägga tidigare forskning och identifiera kunskapsluckor för att genomföra detta moment (ibid.). I denna studie har en narrativ litteraturgenomgång genomförts, där tidigare forskning analyseras med ett kritiskt förhållningssätt för att identifiera styrkor och svagheter (Bryman, Clark, Foster & Sloan 2025). Detta bidrar till en överblick över forskningsläget, kunskapsluckor och att finna centrala teman som en grund för studien (Bryman et al. 2025).

Elektroniska databaser användes för att samla relevant forskning. Bryman et al. (2025) redogör för hur elektroniska databaser är ett effektivt sätt att finna utforskade områden samt den relevanta kunskapen för studien. Vi började med att undersöka på databaserna ProQuest och Scopus via Göteborgs universitetsbibliotek. Det är två breda databaser som täcker ett stort antal akademiska tidskrifter inom socialt arbete. Vi avgränsade sökningen till peer-reviewed artiklar publicerade från 2010 och framåt för att få fram aktuella studier. Även studier från Sverige prioriterades främst, eftersom studien berör koordinators i en svensk kontext, men internationella artiklar inkluderades för att få en bredd gällande samverkansfrågan.

Vidare i litteratursökningen använde vi oss av centrala nyckelord. Bryman et al. (2025) betonar att användningen av nyckelord i vetenskapliga artiklar underlättar litteratursökningen genom en avgränsning i forskningsområdet, samt bidra till att identifiera relevanta studier. I sökningen använde vi oss av centrala sökord på engelska som "coordinator", "social worker", "social

services”, “police”, “cooperation”, “collaboration”, “prevention”, “crime prevention”, “relations”, “gang violence” och “youth”. När vi filtrerade de nyckelord som var relevanta så användes “...” med citattecken för att få databasen att förstå att sökorden ska hanteras som en enhet (Bryman et al. 2025). De valda sökorden har använts i olika kombinationer och förtydligats genom sökfunktionerna “AND” och “OR” för att markera för databasen vilka artiklar vi var ute efter (ibid).

2.2 Koordinators roll och samverkans dynamik och struktur

I och med att det krävs ett arbete över organisatoriska gränser krävs det tydliga målsättningar, strukturer samt roller som kan främja arbetet. Nyckelpersonen i detta arbetssätt är en samordnare/koordinator, vars övergripliga syfte är att organisera en sammanhållning mellan de olika professionerna, säkerhetsställa informationsutbyte och upprätthålla kontakter.

En koordinator beskrivs i en studie av Sällström Randsalu och Stigmar (2025) som en viktig och central roll i samarbetet mellan olika aktörer. Forskarna menar att rollen är mest optimal när den är organisatoriskt förankrad, har ett tydligt mandat i samverkan, tid som räcker till och att koordinatören har rätt kompetens kring olika områden. Detta belyser innebörden av att en koordinatorroll inte enbart har ett administrativt åtagande, utan också ett förtroendefullt uppdrag som medges av alla involverade aktörer. Vidare visar Forkby (2018) hur koordinatörer i Sverige arbetar med att främja och utveckla den lokala samverkan mellan olika organisationer. Det handlar om socialtjänst, polis, skola samt andra nyckelaktörer. Rollen beskrivs präglas av en balans mellan olika förväntningar på en organisatorisk nivå samt yrkesmässiga skillnader. Vidare att anpassa sig mellan arbetssätt, ansvarsfördelning och ändamål, vilket både kan göra samverkan möjlig och även skapa hinder associerade till ansvar och uppdrag (Forkby 2018). Studien belyser således hur strukturer, informationsutbyte och pålitliga relationer är ledande faktorer för att samverkan ska vara välfungerande och långsiktigt.

I en studie av Pedersen och Stothard (2015) förklarar forskarna SSP-modellen (skola, socialtjänst och polis), en modell i Danmark som är till för att förebygga brottslighet och droger hos ungdomar genom samarbete. Det praktiska arbetet och ärenden är flexibla och individuella samt där en samordnare är nyckelperson. De belyser ytterligare om samordnarrollen eller

koordinatorn vars roll är att samordna möten, främja informationsutbyte och utbilda andra om modellen och arbetssättet. Samordnaren har däremot inga myndighetsbefogenheter utan har som syfte att koordinera samverkan tvärprofessionellt. Forskarna påpekar att det största hindret är de övriga aktörernas kunskap och flexibilitet inom samarbetet, eftersom kommunerna kan arbeta på olika sätt. Det kan skapa en osäkerhet och ojämlikhet eftersom arbetet kan se olika ut och att det inte finns en struktur som alla kommuner använder sig av (Pedersen & Stothard 2015).

Sammanfattningsvis påvisar forskningen att koordinators roll är en nyckelperson i möten. Forskningen klargör att rollen kräver förtroende från övriga aktörer, tillit till rollen och organisatorisk förankring för att på bästa sätt utföra arbetet. Det krävs att kunna skapa relationer och vara en gränsöverskridande ledare i möten och samordningen, vilket bidrar till att skapa ett gemensamt språk och arbetssätt i komplicerade samverkansstrukturer.

2.3 Samverkan mellan olika professioner

Tidigare forskning påvisar att samverkan mellan olika aktörer ofta berörs av skillnader i uppdrag, lagstiftning och olika arbetskultur. Blomqvist (2012) och Feltmann, Gripenberg, Strandberg, Elgán och Kvillemo (2021) belyser hur olika bestämmelser, som sekretess, kan påverka samverkan eftersom aktörer styrs av olika lagar och riktlinjer. Westwood (2012) beskriver att socialarbetare och poliser ibland kan inneha olika uppfattningar om deras olika arbetssätt och mål, vilket kan leda till svårigheter att skapa en gemensam bedömning. Exempelvis synliggörs det att socialarbetare tenderar att ha ett individfokus, medan poliser arbetar mer på gruppnivå och har ett samhällsperspektiv som kan skapa spänningar i samverkan. Vidare betonar Westwood (2012) vikten av förtroende och tillit mellan myndigheter, för att förhindra spänningar mellan aktörerna och att arbetet ska fungera effektivt.

Resursbrist, organisatoriska begränsningar och hög arbetsbelastning lyfts fram i tidigare forskning som orsaker till att samverkan med andra yrkesverksamma kan prioriteras bort (Blomqvist 2012). Feltmann et al. (2021) understryker att det kan föreligga brist på kontinuitet hos personal och otydliga strukturer, vilket kan utmana arbetet.

Przeperski och Taylor (2022) belyser i deras studie vikten av förståelse för andra professioner och deras uppdrag, samt ett tydligt ledarskap för att samverkan ska fungera. Haugstvedt och Tuastad (2023) undersökte liknande mellan socialarbetare och polis i Norge. Det framkom att yrkesverksamma kan uppleva en maktobalans och otydliga ansvarsgränser i samverkansarbetet, vilket kan leda till minskad tillit mellan professionerna och eventuella dilemman. Leonard och Van Scotter (2023) framhåller även vikten av organisationskulturer. De betonar att polisens hierarkiska och regelstyrda arbetssätt ibland kan krocka med socialtjänstens relationsorienterande och stödjande arbetskultur. Haugstvedt och Tuastad (2023) beskriver liknande spänningar där socialarbetare vill främja transparens i klientmötet, medan polisen är för det konfidentiella. Forskningen pekar därmed på att en medvetenhet krävs om deras olika mål och metoder i samverkan.

Sammanfattningsvis visar forskningen att samverkan mellan socialtjänst och polis berörs av olika organisatoriska förutsättningar och yrkeskulturer, vilket kan innebära skillnader i uppdrag, lagstiftning och perspektiv som gör att professionerna kan ha olika arbetssätt och mål. Forskningen lyfter även resursbrist, diffusa strukturer och hög arbetsbelastning som ytterligare hinder. Samtidigt poängteras tydligt ledarskap, tillit, kommunikation och gemensamma mål för att förhindra spänningar och stärka samverkan.

2.4 Effektivitet i samverkan - struktur, styrning och nätverk

Vidare är det möjligt att utgå från hur samverkansstrukturer fungerar genom att se på hur samarbetet organiseras. Tidigare forskning visar att samverkan inte per automatik leder till positiva resultat, utan dess effektivitet är beroende av hur samarbetet organiseras, dess styrning och grad av integration. En centraliserad samordning med en tydlig aktör som håller samman arbetet och säkerställer en kommunikation mellan parterna kan effektivisera ett nätverk (Provan & Milward 1995).

Vidare påvisar forskningen att effektiviteten kan påverkas på både en operativ och strategisk nivå. Operativ nivå handlar om den direkta samordningen av insatser kring en individ, medan strategisk nivå innefattar styrning, resursfördelning och beslutsfattande. En effektiv samverkan

kan också kräva ett samspel mellan dessa nivåer för att avgöra hur väl nätverket når sina mål. Tidigare forskningen belyser också hur resurserna kan påverka resultatet, vilket leder till ett nätverk med låga resurser som kan tendera att prestera svagt, medan högre resurser ökar effektiviteten av central styrning (Provan & Milward 1995).

2.5 Samverkan mellan socialtjänst och polis i en brottsförebyggande kontext

Det förekommer ett flertal studier som synliggör att samverkan mellan socialtjänst och polis är en viktig del i det brottsförebyggande arbetet. Det kan däremot vara komplext mellan dessa organisationer, eftersom de arbetar utifrån olika lagstiftningar, Socialtjänstlagen och Polislagen. Dessutom organisatoriska utmaningar såsom olika uppdrag, mål och riktlinjer kan påverka möjligheterna i informationsutbyte och sekretessbestämmelser.

I en svensk studie av Alexius, Björktomta & Jacobsson (2025) undersöks samverkan mellan socialtjänst och polis i det brottsförebyggande arbetet kring unga. I studien visades att begreppet *samarbete* kan vara svårdefinierat medan klientsekretess är en viktig del i arbetet. Socialsekreterarna i studien framhöll hur samverkansarbetet är betydelsefullt, men samtidigt utmanande till följd av skillnader i arbetssätt. Polisen efterfrågar i vissa situationer snabb informationsdelning medan socialtjänsten lyfter de juridiska ramar att förhålla sig kring sekretess, vilket kan skapa variationer i deras praktiska arbete. Studien lyfte även att tydliga strukturer, gemensamma möten och ett förtroende möjliggjorde att agera förebyggande och effektivt. Detta upplevdes dock endast möjligt om gränserna för sekretess var tydliga och med en gemensam förståelse för varandra (Alexius, Björktomta & Jacobsson 2025). Således belyser studien hur samverkan mellan socialtjänst och polis är en balansgång mellan sekretess och samarbete med etiska och juridiska överväganden.

Liknande slutsatser förekommer i Petersson, Larsson och Strands (2025) studie där de belyser temat om samverkan mellan socialtjänst och polis i glesbygdsområden i Sverige. Forskarna beskriver hur resursbrist, geografiska avstånd och otydliga strukturer kan försvåra ett effektivt samarbete. Samtidigt framhåller de att etablerade relationer mellan aktörerna och lokalkännedom underlättar samverkansarbetet. Forskarna pekar på vikten av tydliga och hållbara samverkansformer för att undvika att arbetet blir beroende av enskilda individer, något

som även är viktigt i det brottsförebyggande arbetet med unga (Petersson, Larsson & Strand 2025).

Vidare i studien som nämndes tidigare av Pedersen och Stothard (2015) beskriver de SSP-modellen som visar att det bidragit till minskad ungdomsbrottslighet och stärkta insatser i tidigt skede. Däremot har denna framgång varit beroende av professionell kompetens, engagemang och lokal anpassning (Pedersen & Stothard 2015). En möjlig tolkning av forskningen som har presenterats är att en samverkan bygger på att det förekommer tydliga roller och rutiner som är gemensamma för aktörer samt förtroende. Det kan finnas utmaningar som begränsningar i resurser, sekretess och skillnader i den organisatoriska logiken som kan påverka det brottsförebyggande arbetet. Det krävs medvetna handlingar, etablerade relationer bland aktörerna och en lokalanpassning för området. Sammantaget är struktur och tillit viktigt i samverkansarbetet.

2.6 Sammanfattning av tidigare forskning

Slutsatsen av tidigare forskning är att det finns en del forskning kring samverkan på olika plan. Forskningen som valdes påvisade att samverkan mellan socialtjänst och polis är relevant, men kan vara komplicerad i det brottsförebyggande arbetet. Studierna framför både möjligheter och hinder där faktorer som tillit, kommunikation, gemensamma mål och tydliga strukturer framhålls som avgörande i samverkansarbetet. Återkommande hinder identifierades såsom sekretess, skillnader i organisationer, otydlig ansvarsfördelning och bristande resurser.

En viktig aspekt är att en stor del av forskningen som hittades var skandinavisk forskning, vilket stärker relevansen då länderna kan ha liknande arbetssätt och riktlinjer samt ett brottsförebyggande arbete som är likartat. Forskningen som granskades var även nyare i årtalen vilket visar ett mer tillförlitligt resultat. Vidare fann vi forskning kring samverkansmodeller, såsom SSP-modellen, som betonade betydelsen av ett fungerande samverkansarbete. Trots att det studerats kring socialtjänst och polis i det gemensamma arbetet ur olika perspektiv saknas forskning som specifikt behandlar SSPF-modellen samt SSPF-modellen i en svensk kontext. Framför allt fanns det få studier gällande hur koordinatörer upplever sin roll och hanterar det praktiska och organisatoriska arbetet. Därav dras en slutsats att forskningen vi fann fokuserat

på strukturella nivåer eller på respektive profession det berör, snarare än på personen eller den funktion som i praktiken länkar samman aktörerna i samverkansarbetet. Utifrån detta finns därmed en kunskapslucka som är ämnad att fylla.

3. Teoretiskt ramverk

I detta kapitel presenteras de teoretiska perspektiv som är av relevans för studiens syfte. Studiens huvudsakliga teoretiska utgångspunkt är *samverkansteori*, genom förtydligande av begreppen *vertikal och horisontell integrering*. Studiens analys kommer även att speglas av Lipskys (2010) teori om *gräsrotsbyråkratier* för att ytterligare fördjupa förståelsen och för att lyfta strukturella och professionella synvinklar av samverkan. Teorin används som ett bakgrundsperspektiv för att belysa hur yrkesverksamma inom den offentliga sektorn, såsom socialtjänst och polis, hanterar sitt handlingsutrymme i praktiken.

3.1 Gräsrotsbyråkratier och handlingsutrymme

Lipsky (2010) förklarar gräsrotsbyråkratier som de delar av en den offentliga sektorn där professionella har direktkontakt med medborgare och beslutsfattande i det dagliga mötet med klienter och elever. Inom gräsrotsbyråkratier kan det vara socialsekreterare, poliser, lärare och andra professioner som arbetar i frontlinjen. Dessa yrkesutövare kännetecknas ofta av en komplex arbetssituation med begränsade resurser och i regel otydliga och motsägande riktlinjer. Detta kräver ofta professionella avvägningar och behov av navigering i situationer som inte är fullt ut reglerade. Lipsky (2010) framhåller att gräsrotsbyråkrater därmed blir centrala aktörer i hur policy omsätts i det praktiska arbetet, eftersom deras beslut konkretiserar politiska intentioner.

Koordinatorer ingår inte i en gräsrotsbyråkrati eftersom de inte utför det direkta arbetet med medborgare eller individuellt beslutsfattande. Däremot befinner de sig i en organisatorisk kontext med yrkesverksamma inom gräsrotsarbetet, där koordinators uppgift blir att samordna, driva och strukturera processen som involverar gräsrotsaktörer. För att förstå koordinators roll i samverkan är det därför nödvändigt att beakta de strukturella och organisatoriska villkor som formas inom gräsrotsbyråkrati (jfr. Lipsky 2010).

Ett centralt begrepp i gräsrotsbyråkratier är handlingsutrymme. Blomberg och Dunér (2015) förklarar att handlingsutrymme är den frihet och flexibilitet som professionella har i att tolka och praktiskt tillämpa regler. Således handlar det om vad yrkesverksamma har rätt att göra och

vilka befogenheter de har i sitt arbete. Enligt Lipsky (2010) är handlingsutrymme centralt där professionella berörs av komplexa ställningstaganden med otydliga regler och behöver fatta beslut som ligger i deras händer. Handlingsutrymmet skapar då en flexibilitet i hur regler appliceras och kan bidra till en ojämlikhet i beslut utifrån individuella behov. Förhållanden som organisatoriska riktlinjer, resurser och arbetsbelastning kan påverka hur stort handlingsutrymme professionella har i praktiken (Blomberg & Dunér 2015).

3.2 Samverkansteori

För att besvara studiens syfte, att undersöka koordinering av samverkan mellan socialtjänst och polis, används samverkansteorin som den övergripande teoretiska ramen. Teorin möjliggör en fördjupad förståelse för de strukturella, organisatoriska och professionella dimensioner som präglar aktörerna i samverkan.

Lindberg (2009) beskriver samverkan som en process där flera aktörer arbetar mot en gemensam målbild, genom att samordna sina resurser och sin kompetens. Dessa aktörer kan utgöras av organisationer, enskilda individer eller myndigheter med olika ansvarsområden som förs samman genom ett gemensamt problem och lösning (ibid). Även Danermark (2000) beskriver samverkan som ett organiserat möte mellan aktörer som samarbetar över professionella gränser för ett ömsesidigt mål. Dessa aktörer verkar ofta under olika regelverk och med olika uppdrag vilket kan påverka arbetet (Danermark 2000). Därav ställs det krav på en öppen kommunikation, informationsutbyte och ett gemensamt förhållningssätt (Danermark & Kullberg 1999).

Samverkansteorin blir därmed central i att förstå samverkan mellan olika organisationer/professioner. Studiens fokus är hur SSPF-koordinators upplevelser samverkan, därmed blir teorin särskilt relevant för att förstå hur strukturer, villkor och processer påverkar samverkansarbetet. Därav är det relevant att analysera koordinators erfarenheter gällande vad som underlättar respektive försvårar samverkansarbetet.

Ett närbeläget begrepp till samverkan är samarbete, vilket kan förklaras som det vardagliga och ofta omedvetna former av gemensamt arbete mellan människor (Lindberg 2009). Samverkan

handlar om ett mer organiserat, målinriktat och strategiskt samarbete, där de berörda aktörerna ingår i en organiserad kombination med ett tydligt syfte (Lindberg (2009)). Samarbete är något som sker dagligen och som en naturlig del av social interaktion (Danermark 2000). I en offentlig kontext har behovet av ökad samverkan synliggjorts, där det ofta benämns som en “universallösning” på svårhanterade samhällsutmaningar med behovet av ett tvärprofessionellt arbete (Lindberg 2009).

Ur ett teoretiskt perspektiv kan både möjligheter och hinder i samverkan förstås som uttryck för en organisatorisk interaktion i förhållande till professioner och myndigheter. Fleetwood och Matscheck (2007) identifierar flera faktorer vid samverkan som kan främja, men även hindra möjligheterna. Grundläggande förutsättningar för lyckad samverkan är främst tydliga mål och gemensamma problemformuleringar samt vikten av kunskap. Fleetwood och Matscheck (2007) beskriver betydelsen av att professioner har kännedom om andra verksamheter gällande roller, policys och regelverk. Kunskapsdelning och en ömsesidig förståelse framställs som avgörande för ett effektivt och hållbart samverkansarbete (ibid.). Detta argument tydliggör Lindberg (2009) som betonar vikten av tillgång till nya tankar och idéer samt andras kunskap eftersom det inte alltid finns utrymme för sådana informationsutbyten i dagens samhälle.

Samtidigt identifierar Fleetwood och Matscheck (2007) flera hindrande faktorer såsom skillnader i professionernas arbetsfördelning, prioriteringar, kompetenser och regelverk. De lyfter även att makt kan ha en betydelse som kan påverka samverkan negativt, där status och skillnader kring personal kan upplevas som en hindrande faktor. Detta överensstämmer med Danermark och Kullberg (1999) som konstaterar att en försämrad samordning på samverkan har negativa följder. Därmed är ett starkt ledarskap i samordning en viktig faktor. Det som konstateras är att det förekommer en hel del hindrande faktorer i samverkan men det beror på vad det är för organisation, vad samverkan handlar om samt i vilken omfattning samverkan ska användas. Det grundar sig i att finns det en god samverkanrutin, blir det framgångsrikt för aktörerna (Fleetwood & Matscheck 2007).

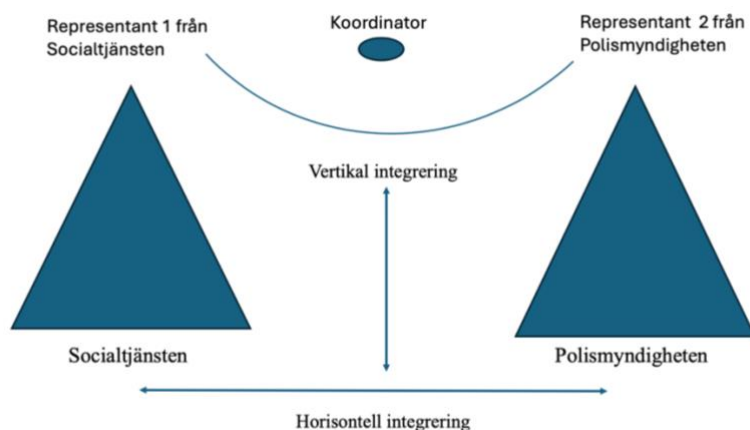
Sammanfattningsvis erbjuder samverkansteorin en grund för att analysera hur SSPF-koordinatorer upplever både möjligheter och hinder i samverkan mellan socialtjänst och polis.

Teorin kommer att operationaliseras i analysen genom att få fram koordinatorens praktiska och teoretiska erfarenheter av arbetet med SSPF-modellen som förtroende och ansvarsfördelning. På så sätt kan en tolkning göras av hur väl praktiken stämmer överens med samverkansteori samt om vad som främjar och hindrar en god samverkan mellan olika aktörer.

3.3 Vertikal och horisontell integrering

I studien kommer vertikal och horisontell integrering användas som analytiska och operationaliserade verktyg för att undersöka hur SSPF-koordinatorer upplever samverkan mellan socialtjänst och polis. Begreppet integration innebär hur olika enheter sammanförs till en större helhet med gemensamma mål och processer (Axelsson & Bihari Axelsson 2007). En hög grad av integrering innebär att professioner och organisationer kan finna ett gemensamt mål och gemenskap i ett arbete. En låg grad av integrering påvisar däremot en sämre gemenskap mellan aktörer, där kontrakt och formella gränser dras i stället (Axelsson & Bihari Axelsson 2006).

Inom samverkan finns det två typer av integrering: *vertikal* och *horisontell*. Vertikal syftar till samordning inom organisationen och horisontell förklaras som det som sker över gränser inom organisationen (Axelsson & Bihari Axelsson 2007). Detta illustreras i figuren nedan:

Figur 1.1

För att förtydliga figur 1.1 med egna ord framgår det två organisationer, socialtjänsten och polismyndigheten, som grundar sig på två former av integrering. Respektive organisation har en profession, socialsekreterare och polis, som representerar dem. Den horisontella integreringen utgör samordningen av insatser mellan professionerna på likadana organisatoriska nivåer. Den vertikala integreringen kan förklaras som att sammanväva samverkan mellan aktörerna, där koordinatören arbetar för att strukturera. För att samverkan skall fungera krävs samarbete mellan de samordnade insatserna samt professionerna i vardera organisationen.

Axelsson och Bihari Axelsson (2007) belyser fyra huvudsakliga former av integrering nedan:

		Horisontell integrering	
		-	+
Vertikal integrering	+	Samordning	Samverkan
	-	Kontraktstyrning	Samarbete

Tabell 1.2 från Axelsson och Bihari Axelsson (2007).

Den första är *kontraktstyrning* vilket innefattar en brist på integration och har en låg grad av både vertikal och horisontell integrering. Samarbetet är begränsat till formella avtal och kontrakt mellan olika aktörer och företag. Den andra formen är *samordning* vilket betyder en hög vertikal, men låg horisontell integrering. Det sker främst inom hierarkiska organisationer där beslut tas på en högre nivå och impliceras längre ner i organisationen. *Samarbete* som är den tredje formen har en horisontell hög grad och lägre vertikal integrering. Den bygger på frivillighet och viljan av ett gemensamt arbete tillsammans med täta kontakter och nätverk. Denna form sker inom gränsöverskridande team eller grupper. Sista är *samverkan* som beskrivs som mångsidig. Den har i stället en hög grad av både horisontell och vertikal integrering och grundar sig i en hierarkisk styrning och ett frivilligt samarbete i nätverket. Det innebär professionella som arbetar över organisatoriska gränser (Axelsson & Bihari Axelsson 2007).

I studiens analys kommer samverkansteorin användas för att identifiera vad SSPF-koordinatorer ser som möjligheter och hinder i samverkan. Deras roll kommer vidare analyseras i relation till både den formella styrningen, vertikal integrering, och det tvärprofessionella samarbetet, horisontell integrering. Teorin om gräsrotsbyråkrati och handlingsutrymme används för att synliggöra hur professionellas tolkningar inverkar på hur samverkan realiserar i praktiken. På så sätt bidrar det till en djupare förståelse för hur strukturella nivåer och organisatoriska gränser kan påverka samverkansarbetet.

4. Metod och metodologiska överväganden

I denna del kommer upplägg och övervägande i den metodologiska delen att introduceras såsom metodval, urvalsprocess, genomförande av intervjuer, bearbetning av empirin och analysmetod. Avsnittet handlar även om de forskningsetiska principer som använts under studiens gång, studiens tillförlitlighet och arbetsfördelning som gjorts.

4.1 Metodval

Den metod som valts i studien är en kvalitativ metod för att besvara studiens syfte och frågeställningar. Denna metod är särskilt lämplig då syftet är att undersöka och skapa en djupare förståelse för koordinatorernas upplevelser av samverkan mellan socialtjänsten och polisen inom SSPF-arbetet. Metoden fokuserar på individers egna upplevelser och perspektiv (Bryman et al. 2025). Det innebär även ett fokus på ord och uttryck. Det skiljer sig från den kvantitativa metoden som snarare betonar vikten av att mäta eller kvantifiera data (Ahrne & Svensson 2022).

I denna studie kommer en abduktiv synvinkel att speglas, vilket innebär att växla mellan teori och empiri under forskningsprocessen. Bryman et al. (2025) beskriver en abduktiv ansats genom att forskaren initialt har en teoretisk utgångspunkt som vägleder i insamlingen av empirin, men att teorin kan justeras och utvecklas under arbetets gång utifrån vad som framkommer ur empirin (Bryman et al. 2025).

Den kvalitativa metoden lämpar sig väl för studier som har ett syfte att fördjupa förståelsen för människors subjektiva upplevelser och hur de själva tolkar sina erfarenheter (Kvale & Brinkmann 2014). Således är studien interpretativ, tolkningsinriktad, som innebär att verkligheten formas och förstås genom individers upplevelser och tolkningar (Bryman et al. 2025). Till skillnad från en kvantitativ metod där syftet är att mäta och kvantifiera erfarenheter, är syftet här i stället att förstå och tolka dem utifrån deras sociala och kontextuella sammanhang (Kvale & Brinkmann 2014).

Eftersom studien utgår från att undersöka hur koordinatören upplever samverkan mellan socialtjänst och polisen inom SSPF-arbetet, är en kvalitativ metod väsentlig. Studien syftar till att lyfta respondenternas subjektiva upplevelser och därför bidrar en djupgående och nyanserad förståelse för deras egna utsagor, som en kvantitativ metod riskerar att förbise. Genom djupgående kvalitativa intervjuer medför det även en bredare förståelse för de möjligheter och utmaningar som de upplever. Dessutom erbjuder kvalitativa metoder en balans mellan struktur och flexibilitet, vilket möjliggör att kunna följa upp nya aspekter som framkommer i intervjuerna samtidigt som fokus hålls på centrala teman (Bryman et al. 2025). Detta gör det möjligt att kunna fånga koordinatorernas egna perspektiv och förstå deras erfarenheter (ibid.).

Det finns begränsningar med en kvalitativ metod i denna uppsats. Eftersom det var ett begränsat antal som intervjuades, blir det en begränsad generaliserbarhet som inte kan appliceras på andra grupper eller situationer än det som faktiskt undersöks (Bryman et al. 2025). Studien syftar dock inte till generalisering utan för att få en djupare förståelse för individers erfarenheter. En annan svaghet är valet av att intervjua koordinatörer med risken för socialt önskvärda svar, där dem kan påverkas av sin yrkesrolls policys. Det kan bidra till att svaren blir mer ytliga eller begränsade i och med sekretess, samt handlar om barn och unga. Det är även viktigt att ta hänsyn till koordinatörens subjektivitet i frågan (Ahrne & Svensson 2022). Deras upplevelser kan påverkas av de specifika erfarenheter de har av sitt arbete, vilket kan färgas av känslomässiga reaktioner eller frustration i vad de upplevt i sitt arbete. Det innebär att svaren behöver tolkas utifrån deras yrkesmässiga kontext och de känslomässiga erfarenheter som präglar deras roll som koordinatör inom SSPF.

Dessutom kommer forskaren med en förförståelse och tidigare erfarenheter, vilket kan återspeglas i intervjun och påverka processen och tolkningen av empirin (Bryman et al. 2025). Det kan innebära en risk att resultaten färgas av forskarens perspektiv, exempelvis att forskaren styr samtalen omedvetet i en viss riktning eller tar in deltagarnas utsagor på ett sätt så det bekräftar forskarens befintliga antaganden. Det kan medföra en risk för att analysen blir mer begränsad än avsett, att vissa perspektiv förbises, som i sin tur kan leda till att studiens resultat inte återspeglar respondenternas verklighet.

4.2 Urvalsprocess

I denna studie valde vi att genomföra en kombination av målstyrt- och snöbollsurval (Bryman et al. 2025). Deltagarna är inte slumpmässigt valda, utan har valts strategiskt som kan generera rätt information till studien genom erfarenheter och upplevelser (Bryman et al. 2025). Snöbollsurval definieras som ett icke-slumpmässigt urval, delvis målstyrt, där syftet är att tillfråga en mindre grupp med deltagare som följaktligen frågar andra som har relevans för studien. Urvalet utökades successivt till den grad som ansågs vara en relevant för studien (ibid).

Även ett kriteriestyrt urval har använts som innebär att de utvalda har relevanta erfarenheter och kan komplettera studien syfte (Bryman et al. 2025). Det kräver att man tydligt definierar vilka som ska inkluderas samt exkluderas. I studien har inkluderingskriterier valts där respondenterna ska vara eller har arbetat som SSPF-koordinator. Exkluderingskriterier är yrkesverksamma som saknar SSPF-koordinatorroll eller utan koppling till SSPF, samt har ålder på deltagarna och kön exkluderats eftersom man har eftersträvat erfarenhet och kompetens inom detta område.

Kriteriestyrt urval ger fördelar med att analysen blir effektivare och mer hanterbar, således en avgränsning med relevanta deltagare. Däremot kan en nackdel vara att det kan vara svårt att rekrytera deltagare om inkluderingskriterierna är svåra att möta och ger ett mindre urval med relevanta personer för studien (Bryman et al. 2025). En annan nackdel är att andra aktörers perspektiv inom SSPF-nätverket inte syns i uppsatsen. Å ena sidan kan det påverka studiens bredd eftersom deras perspektiv inte fångas upp. Å andra sidan skapar detta en mer djupgående analys av den berörda yrkesrollen och området.

Urvalsstorlek inom kvalitativ forskning beskrivs som en process där det generellt är svårt att veta måttstocken på antal deltagare. Studien måste generera en datamättnad, således inte för låg som inte kan analyseras och inte för hög som försvårar genomförandet av djupgående intervjuer med deltagare (Bryman et al. 2025). I denna studie valdes olika kommuner med sju deltagare. En faktor som hade betydelse var tidsmässiga aspekter samt effektivisering inför transkribering och analys av empirin, vilket resulterade i ett begränsat antal med intervjupersoner. Ahrne och Svensson (2022) belyser att mellan sex till åtta personer skapar en högre trovärdighet och

säkerställer en god datamättnad för studien. Det medför en bredd av intervjupersoner och att de inte kommer från samma grupp, således är våra deltagare från olika kommuner.

Urvalsprocessen inleddes genom att olika kommuner kontaktades via mail som arbetar inom SSPF-samverkan. Efter den inledande kontakten rekryterades ett antal potentiella intervjupersoner. Antalet svar om förfrågan för intervju var begränsat, vilket ledde till att vissa deltagare hänvisade oss till andra koordinators genom ett nuvarande SSPF-nätverk. Genom denna metod kunde vi utöka vårt urval och få kontakt med flera kommuner och personer. Urvalsprocessen möjliggjorde att deltagare ökade genom redan etablerade kontakter, som hade relevanta kunskaper och erfarenheter. Detta resulterade i ett urval från olika kommuner av koordinators, således en bredare representativitet och flera perspektiv kring samverkan mellan socialtjänst och polis inom SSPF.

4.3 Genomförande av intervjuer

Intervjuerna genomfördes utifrån en tvärsnittsdesign, vilket innebär att insamlingen av empirin gjordes vid ett tillfälle och att respondenterna intervjuades en gång (Bryman et al. 2025). Detta skapar en tydlig målbild och vikten av en strukturerad intervjuguide.

Empirin samlades in genom semistrukturerade intervjuer med SSPF-koordinators som besitter erfarenhet av samverkan mellan socialtjänst och polis. Det skapar utrymme för upplevelser, erfarenheter och tolkningar på ett nyanserat sätt (Kvale & Brinkmann 2014). Semistrukturerade intervjuer gav utrymme för flexibilitet och möjlighet att ställa följdfrågor, samtidigt som en förberedd intervjuguide med öppna frågor säkerställde att relevanta teman berördes (Bryman et al. 2025). Detta möjliggör för respondenterna att själva påverka intervjuens riktning och lyfta fram erfarenheter som kan vara av betydelse för ämnet (Eriksson-Zetterquist & Ahrne 2022). Detta blir viktigt i studien då de yrkesverksamma besitter relevant information för studien som vi forskare inte har insikt om.

Den förbestämda intervjuguiden (se Bilaga 1) var uppdelad i fyra teman med vägledande frågor, som underlättar senare i sorteringen av empirin (Bryman et al. 2025). Guiden utformades enligt tratt-tekniken, som inleddes med breda frågor, följt av specifika och fördjupade frågor (Kvale

& Brinkmann 2014). Frågorna formulerades främst “vad?” och “hur?” för att generera djupgående och beskrivande svar, medan “varför?” användes med försiktighet för att undvika att intervjun skulle upplevas som ifrågasättande eller förhörslig (ibid.).

Intervjuguiden (se bilaga 1) inleddes med frågor om respondenternas bakgrund och yrkeserfarenhet. Därefter följdes det av fyra teman: Koordinatorns roll inom SSPF-samverkan, hinder och möjligheter i samverkan, det förebyggande samverkansarbetet samt utvecklingsmöjligheter. Intervjuguiden avslutades med en öppen fråga om respondenten ville tillägga något ytterligare. Denna fråga ledde ofta till reflekterande och sammanfattande svar samt ett avslutande ord. Således skapar semistrukturerade intervjuer ett klimat i samtalet där respondenten själv får välja vilken information att dela och som kan vara av relevans för de ställda frågorna (Kvale & Brinkmann 2014).

Intervjuerna genomfördes främst via digitala videomöten på Microsoft Teams, då det var det bästa möjliga när koordinatörerna var geografiskt spridda över olika kommuner. Digitala intervjuer innehåller flexibilitet, både för intervjuaren samt deltagaren och är till fördel när intervjun görs runt om i landet, men att kroppsspråk är svårare att tolka (Bryman et al. 2025). Två av intervjuerna genomfördes fysiskt på deltagarnas plats. Kvale och Brinkmann (2014) menar att valet av miljö är viktigt för att skapa en trygg plats för respondenten och minska eventuell maktsituation mellan forskare och respondenter. Således fick respondenterna själva välja vart intervjun skulle genomföras och majoriteten valde digitalt möte av tidsmässiga och praktiska skäl.

Innan intervjuerna ägde rum fick deltagarna ett informationsbrev via e-post (se Bilaga 2), som vi sedan vid intervjuns start gick igenom för att säkerställa ett muntligt samtycke. Samtliga intervjuer spelades in med deras godkännande. Under intervjuerna hade vi delat upp ansvaret där en av oss ansvarade för att ställa de frågor som intervjuguiden innehöll och leda samtalet, medan den andra ställde relevanta följdfrågor, antecknade och höll tidsramen. Intervjuerna pågick i 40–60 minuter beroende på om de var digitalt eller på plats. Intervjuerna spelades även in via två telefoner, således finns reserv om det mot förmodan förekommer tekniska problem.

4.4 Bearbetning av empirin

Efter att intervjuerna genomförts bearbetades empirin genom transkribering i programmet Microsoft Word som erbjuds av Göteborgs Universitet. Transkribering innebär att processa det som tagits fram genom tal och få det skriftligt (Bryman et al. 2025). Fördelar med inspelning är att intervjuaren har fullt fokus på intervjun i stället för att sitta och anteckna och inte vara helt med i stunden. Det genererar även en fördel att noggrant lyssna på det insamlade materialet för att säkerställa att rätt saker skrivs med som respondenten har sagt (ibid.). Begränsning med transkribering kan vara att programmet inte alltid uppfattar svagt hörbara ord, tonlägen eller nyanser i talandet. För att säkerställa tillförlitligt material lyssnade vi igenom ljudfilerna i efterhand och ändrade vid behov så att det överensstämde med ljudfilerna (Bryman et al. 2025).

En annan viktig aspekt var att skriva ordagrant och med en försiktighet att inte ändra innehållet. Det förekom en del utfyllnadsord i intervjuerna, som till exempel "mm", "liksom" och "aha" vilket togs bort för att underlätta läsningen och skapa mer kvalitet i resultatet. Av anledning att förkorta en del citat har utslutningstecken "[...]" tillämpats. Det möjliggör att fokusera på betydelsebärande och att inneha den mest relevanta informationen. Vi valde att dela upp transkriberingen jämnt i den mån det var möjligt, för att effektivisera arbetsfördelningen.

4.5 Analysmetod

Efter transkribering av empirin, påbörjas en analysprocess. Genom att analysera och urskilja teman och kategorier i det insamlade materialet, är det möjligt att få fram det som ska lyftas in i resultatdelen. Analysmetoden som därmed har valts för att avkoda resultatet är tematisk analys, som syftar till att den insamlade empirin analyseras och därefter identifieras olika teman och kategorier som kan appliceras för studien (Braun & Clarke 2006). Genom studiens syfte tolkas därmed empirin, där begreppet tema framträder som kategorier som speglar forskningens relevans och besvarar studiens frågeställningar (Bryman et al. 2025).

En tematisk analys är relevant när en kvalitativ metod genomgås och i denna studie kommer Braun och Clarkes (2006) sexstegsförklaring av tematisk analys att appliceras.

Första steget är att transkribera den insamlade empirin från en intervjuare som har genomförts, även att bekanta sig med materialet (Braun & Clarke 2006). Samtliga transkriberingar lästes och lyssnades igenom för att vi skulle bekanta oss med intervjuerna och samtidigt börja notera intressanta och upprepande perspektiv och tankar. Det andra steget syftar till att börja upptäcka olika koder och teman som framkommit och därefter sammanställa koderna (Braun & Clarke 2006). I detta steg började vi finna olika mönster och intressanta koder genom att markera stycken som kunde vara relevanta för studiens frågeställningar.

Steg tre syftar till att identifiera teman och därefter sortera koderna som påvisats som centrala för studien (Braun & Clarke 2006). Vi gick igenom koderna som framkom ur steg två och började utpeka teman som var relevanta för studiens syfte genom tydliga samband. Det fjärde steget är granskning av teman vilket innebär att jämföra teman och se över variation som kan bli underteman på djupet (Braun & Clarke 2006). Vi valde i detta steg att utesluta vissa aspekter av transkriberingen som indelningsfrågorna till deltagarna, om deras arbetsbakgrund samt hur länge de arbetat som SSPF-koordinator, eftersom det inte tillförde nödvändig information.

Steg fem handlar om att definiera teman, vilket innefattar att namnge dem och visa på kopplingar kring analysen (Braun & Clarke 2006). Vi valde att namnge efter våra frågeställningar som skulle ge en tydlighet i resultatdelen, eftersom våra frågor direkt berörde möjligheter, hinder och koordinatorsrollen. De tre huvudteman som vi fann var koordinators roll i SSPF-samverkan, samverkan mellan socialtjänst och polis inom SSPF och till sist hinder och möjligheter inom SSPF. Utifrån dessa har underteman framkommit som stärker de valda huvudteman som kom fram utifrån intervjuer som genomförts. Ett exempel var att gemensamt språk dök upp som ett förhållningsätt på möjligheter. Det sista steget är att styrka teman som framkommit med relevant litteratur och avslutningsvis göra klart analysen (Braun & Clarke 2006). I det sista steget tog vi fram lämpliga citat som vi diskuterade tillsammans och sedan koppla dessa citat med våra tidigare forskningar och teorier.

4.6 Studiens tillförlitlighet

Tillförlitlighet är inom kvalitativ forskning ett begrepp som motsvarar intern validitet och handlar om att studiens resultat ska återspegla deltagarnas upplevelser och undersöka verkligheten som berörs. För att analysera studiens tillförlighet kan dessa fyra kriterier appliceras i studien: trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och bekräftelsebarhet (Bryman et al. 2025).

Den första är *trovärdighet*, således forskarens trovärdighet gällande hur tillförlitliga resultaten är. Trovärdigheten uppnås huruvida forskningen följer de regelverk som berör forskningen och vidare rapportera resultat till relevanta aktörer om vad som framkommit (Bryman et al. 2025). Genom att stärka trovärdigheten för studien har vi använt oss av semistrukturerade intervjuer med öppna frågor, vilket gav utrymme för deltagarna att själva berätta om aspekter de ansåg som relevanta med hjälp av en intervjuguide. I vårt urval har vi också intervjuat personer som faktiskt kan besvara de frågor som studien utforskar, vilket stärker trovärdigheten. En ytterligare faktor är att resultatet stärks genom att citat synliggörs, således skapar det möjlighet för läsaren att hänga med i texten av empirin och analysen.

Andra kriteriet är *överförbarhet* vilket motsvarar extern validitet, vilket syftar till om resultaten är relevanta i andra sammanhang än det som undersöks. Till följd av att studien bygger på ett kvalitativt urval av en mindre grupp, är syftet inte att generalisera. Genom att ge tydliga beskrivningar av sammanhanget, deltagare i studien samt urvalsprocessen kan läsaren i den mån som är möjligt bedöma om det analyserades resultatet har en överförbarhet till övriga kommuner eller andra motsvarande samverkansformer (Bryman et al. 2025).

Det tredje kriteriet är *pålitlighet* vilket motsvarar reliabilitet som handlar om mätning och stabilitet över en tid. I syfte att kunna öka studiens pålitlighet har valet av metod, insamling av empirin samt analysprocessen sammanställts grundligt. Genom att läsaren har fått läsa om hur studien har gått till väga kan det öka pålitlighet, eftersom läsaren själv kan granska och dra slutsatser (ibid.). Vid intervjuerna ställdes heller inga ledande frågor eller på andra sätt försökt påverka deras svar.

Sista kriteriet är *bekräftelsebarhet* som handlar om objektivitet och forskarens inställning till insamlingen av empirin. Genom att minska risken för att forskarens övertygelser och synsätt speglas i texten är det viktigt att reflektera kring rollen som intervjuare och vad som framkommit i empirin. För att tydliggöra deltagarnas egna reflektioner och tolkningar har citat tillämpats (ibid.).

I en kvalitativ studie uppmuntras det som forskare för studien att hålla en öppen dialog och diskussion med respondenten. Detta presenteras som att det ökar trovärdigheten, eftersom respondenten själv lyfter det som personen anser är relevant och viktigt för forskningen (Bryman et al. 2025). Vi har därmed valt en semistrukturerad intervjuguide med öppna frågor eftersom vi vill ha svar på vissa frågor men samtidigt utrymme för respondenten att tillägga annat relevant. För att även skapa trovärdighet som forskare har vi valt att tydligt beskriva metodvalen och problematisera fördelar och begränsningar. I resultatdelen har även citaten skrivits ordagrant, för att stärka trovärdigheten.

En sammantagen bedömning av studien bedöms utgöra relevanta krav på tillförlitlighet. Genom att en tydlig och strukturerad genomgång av metod, urval, genomförande, bearbetning samt analysprocess kan pålitligheten och trovärdigheten stärkas. Det är inte ett generaliserbart resultat till alla kommuner i Sverige eller olika former av samverkan, men det kan bidra med en djupgående förståelse för SSPF-koordinators upplevelser av samverkan mellan socialtjänst och polis samt vad som i deras uppfattning kan utvecklas.

4.7 Forskningsetiska överväganden

Vid utförandet av en kvalitativ studie har forskaren ett ansvar att förhålla sig till etiska principer genom hela forskningsprocessen. Enligt Kvale och Brinkmann (2014) bör forskaren redan i ett tidigt skede ha en etisk medvetenhet, eftersom etiska frågor kan uppkomma som kräver avvägningar mellan olika hänsynstaganden. En central utgångspunkt är att forskaren ska upprätthålla en god forskningssed, det vill säga följa de etiska normer som ska präglade forskningsarbetet (Vetenskapsrådet 2024). Att följa en god forskningssed innebär att forskaren

ska agera enligt principerna om *ärlighet, tillförlitlighet, ansvar* och *respekt* (Vetenskapsrådet 2024).

Ärlighet innebär att forskaren ska vara öppen, sanningsenlig och tydlig genom hela forskningsprocessen, från första kontakt till presentation av resultat. Det handlar om att tydligt redogöra för studiens syfte, upplägg och deltagarnas rättigheter (Vetenskapsrådet 2024). I denna studie fick respondenterna ett informationsbrev (se Bilaga 2) som beskrev studiens syfte, deras frivilliga deltagande, rätten att avbryta samt hur den insamlade datan skulle hanteras. Informationen upprepades även muntligt i början av varje intervju för att säkerställa att allt var förstått och tydligt, samt säkerställa ett muntligt samtycke. Respondenterna gav därmed ett informerat samtycke innan ljudinspelningen påbörjades. Detta följer Kvale och Brinkmanns (2014) betoning på informerat och frivilligt deltagande som en grund för etiskt försvarbar forskning.

Tillförlitlighet avser forskarens ansvar att den insamlade datan behandlas på ett korrekt och transparent sätt. Respondenterna informerades om hur deras personuppgifter skulle hanteras och skyddas i enlighet med GDPR (Vetenskapsrådet 2024). Allt insamlat material används enbart inom ramen för denna studie och kommer varken att spridas eller användas i andra sammanhang. Det inspelade materialet har förvarats på en lösenordskyddad enhet som endast vi som forskare haft tillgång till. Ljudfilerna raderas efter transkribering, samt de anteckningar som fördes under intervjuerna. Forskaren har ett ansvar att skydda respondenternas identitet och personuppgifter så att obehöriga inte får ta del av dem. Således innebär det att konfidentialitet upprätthålls i hanteringen av insamlade data samt att materialet enbart används i forskningssyfte (Kvale & Brinkmann 2014). På så vis värnas respondenternas autonomi och studiens trovärdighet stärks.

Med *ansvar* avses att forskaren bär ett etiskt ansvar, således att aktivt och medvetet säkerställa att forskningen bedrivs med en kvalitet, integritet och omsorg gentemot respondenterna genom hela forskningsprocessen. Ansvar omfattar även att forskaren följer de lagar och riktlinjer som reglerar forskning för att säkerställa att det bedrivs på ett rättssäkert och etiskt försvarbart sätt

(Vetenskapsrådet 2024). Det innebär att ha ett kontinuerligt etiskt ansvar, där det krävs en medvetenhet kring vilka beslut som tas och konsekvenser av det i varje steg i forskningen.

Forskaren har även ett ansvar gällande respondenternas integritet och trygghet, således skapa en trygg och respektfull miljö som uppmuntrar respondenterna att fritt dela sina erfarenheter (Kvale & Brinkman 2014; Vetenskapsrådet 2024). I denna studie berörs SSPF-koordinatorer, vilket inte tillhör en särskilt sårbar grupp. Däremot behandlar samtalen komplexa och svåra frågor kring unga i riskzon för gängkriminalitet, vilket kräver en etisk avvägning hos forskaren gällande behovet av kunskap kontra respekten för respondenternas integritet och sekretess för sina ärenden (Kvale & Brinkman 2014). Det är viktigt med balans om hur deltagarnas ställningstagande är kring ämnet.

Vidare är *respekt* gentemot respondenterna också en grundläggande del i det etiska ansvaret. Forskaren möter respondenterna i en utelämnade position, vilket kräver respekt och omtanke i deras tidigare erfarenheter och yrkesmässiga berättelser (Vetenskapsrådet 2024). Det innebär att forskaren har ett ansvar i att skydda respondenternas identitet och säkerställa att personuppgifter inte kan kopplas till enskilda individer. Således innebär det en konfidentialitet i hanteringen av privat data och en överenskommelse att det enbart används för forskningen (Kvale & Brinkmann 2014). Med hänsyn till etiska övervägande har det i denna studie valts att inte benämna namn på kommunerna, eftersom det skapar en trygghet för deltagarna samt ger en nyanserad bild av studien. Vi har aidentifierat känsliga personuppgifter som namn för att det inte ska kunna härleda vart de är ifrån. Vi har benämnt respondenterna med "Respondent 1", "Respondent 2" och så vidare, eftersom det skapar en röd tråd i texten samt ger en tydlig bild av vem det är som pratar utan att benämna deras namn.

Som forskare är det av stor betydelse att reflektera över etiska dilemman som kan uppstå kring sin studies genomförande. Ett ledande etiskt övervägande i denna studie har varit att försäkra deltagarnas anonymitet samt bevarande av konfidentialitet. Rollen som SSPF-koordinator är relativt nytt och förekommer inte i alla kommuner i Sverige, vilket kan riskera att deltagarna kan identifieras baserat på uppgifter kring kommun eller andra faktorer som rör

arbetsförhållanden. Det är därmed viktigt att skydda deltagarnas integritet och att de ska känna sig trygga och bekväma av att vara med i studien.

En ytterligare etisk reflektion är att studiens upplägg innebär att en yrkesgrupp förväntas kommentera två andra yrkesgruppers arbetssätt, i detta fall polisen och socialtjänsten. Detta tillvägagångssätt kan anses som etiskt sårbart, till följd av att det kan innebära ett hinder för framtida samverkan mellan dessa yrkesgrupper om kommentarer kan uppfattas som en form av kritik eller ifrågasättande. Genom att hantera detta övervägande har vi som forskare för studien varit noggranna att lyfta att syftet inte är att granska hur enskilda aktörer arbetar, utan att begripa koordinators syn på samverkan. Vi har framfört analysdelen på ett respektfullt sätt och från deltagarnas perspektiv, där fokus är att analysera organisatoriska och strukturella faktorer snarare än individnivå.

4.8 Arbetsfördelning

Vi har tillsammans utformat denna uppsats från start till färdig text och haft en jämn arbetsfördelning. Vi har däremot valt att dela upp huvudansvar mellan olika delar utifrån individuella styrkor, för att effektivisera arbetet och tidsaspekten. Det större avsnitt avseende metod, valde vi att dela upp där en av oss fokuserade mer på metodval, genomförande av intervjuer och etiska övervägande och den andra mer urval och analys. Vi har även delat upp oss avseende skrivandet för de olika avsnitten i tidigare forskning och teori. Därefter har vi tillsammans samarbetat vid följande delar och gått igenom processen, uppsatsens struktur och språk. Gemensamt har vi sökt upp och granskat litteratur, teorier och tidigare forskning, samt intervjuprocessen med en gemensamt utformad intervjuguide. Även ett gemensamt arbete med analys och resultat där vi valde att dela upp jämnt mellan transkriberingarna.

5. Resultat och analys

I följande avsnitt analyseras studiens resultat och den insamlade empirin utifrån teoretiska ramverk samt tidigare forskning. Resultatdelen är uppdelad i tre huvudteman: Koordinatorns roll i SSPF - mellan profession och struktur, Hinder mellan socialtjänst och polis inom SSPF och Framgångsfaktorer och utvecklingsmöjligheter i SSPF-samverkan och underteman som har koppling till respektive huvudtema.

5.1 Koordinatorns roll i SSPF – mellan profession och struktur

Analysen visar att koordinatören uppfattar sin roll som central, där funktionen främst består i att fungera som en medelpunkt mellan professionerna inom SSPF-nätverket samt mellan olika organisatoriska nivåer. Genom att balansera och samordna skilda arbetssätt, uppdrag, organisatoriska riktlinjer, lagar och behov på individnivå speglas koordinatorrollen som mångsidig. Följaktligen synliggör respondenterna att rollen som SSPF-koordinator saknar formellt beslutsmandat, men samtidigt förutsätter tillit och organisatorisk förankring för att arbetet ska bedrivas effektivt och strukturerat.

5.1.1 Koordinator som nav och samordnare

Utifrån intervjuerna framgår det att koordinatorrollen kan utgöra en central funktion i samverkan och som en del i en större kontext där olika aktörer, däribland socialtjänst och polis, arbetar mot ett gemensamt mål, att främja oron kring ungdomar som är i riskzon. En av respondenterna uttrycker följande:

Jag samordnar mycket vilka som ska vara med och sen försöker få alla att ta sitt ansvar och komma upp med idéer vad de kan bidra med för att oron kring ungdomen ska minska.

Respondent 6

I citatet ovan belyser respondent 6 att koordinatören inte enbart organiserar mötet, utan också en central funktion i att motivera och uppmuntra dem att ta ansvar. Rollen fungerar som en samordnande länk i ett komplext samverkansarbete. Det innebär att koordinatören inte enbart är administrativ, utan även inrymmer ett motiverande och organiserande inslag. Detta överensstämmer med Danermark (2000) och Lindberg (2009) som framhåller vikten av samverkan gällande en gemensam målsättning samt ett behov av att överbrygga mellan professionella skillnader. Rollen innebär därmed inte bara att samordna möten, utan även bidra med en gemensam förståelse och delat ansvar mellan professionella logiker. Koordinatören får därför en framträdande funktion som ett nav mellan dessa olika aktörer, där rollen innebär att översätta mellan olika professionella språk och säkerställa att arbetet går mot samma mål, nämligen att minska ungdomars normbrytande beteende.

Vidare beskriver respondent 1 på ett liknande sätt vad koordinatorrollen innebär i det dagliga arbetet och hur mötena kan struktureras. Det framgår att rollen innebär att vara ansvarig för tidsramar och upprätthålla struktur, men utan att fastställa vad som ska göras.

Jag gör kartläggning. [...] Jag är ansvarig för att kalla alla [...] Jag är ansvarig för att bestämma strukturen på mötet. Vi har en väldigt tydlig struktur här så att vi ser nästan alltid exakt likadant ut så att alla våra klienter får samma typ av möte. Jag är den som håller i mötet. Jag är den som är sträng och säger att nu behöver vi gå vidare för vi har en viss tid på oss [...] Jag är aldrig den som bestämmer vem som ska göra vad, men jag är alltid tillgänglig för att bolla.

Respondent 1

I citatet ovan belyser respondent 1 att koordinatören kan ha ett omfattande ansvar för mötet som genomförs, som att kalla deltagare, hålla tiden, kartlägga samt finnas tillgänglig för dialog och att reflektera kring olika alternativ. Det som respondenten betonar ytterligare från citatet är att rollen inte är beslutsfattande, då det yttersta ansvaret för åtgärder är hos de andra aktörer som socialtjänst och polis. Rollen förutsätter att ha kännedom kring strukturella ramar och även en förmåga att leda arbetet utan formell makt. Detta överensstämmer med Pedersen och Stothard (2015) som belyser hur en samordnare är betydande för tydlighet och struktur i mötet. Det ligger även i linje med Sällström Randsalu och Stigmars (2025) tidigare forskning där koordinatörens

mandat, tydliga strukturer och organisatoriska förankring bedrivs som avgörande för en välfungerande samverkan. Därmed är vikten av en tydlig ledande roll i SSPF-möten viktig.

Citatet synliggör dessutom hur koordinatören befinner sig i en mellanposition, med ansvaret för en struktur och driva arbetet framåt, men saknar ett formellt mandat att fatta beslut. I relation till Lipskys (2010) teori om gräsrotsbyråkratier där yrkesverksamma förväntas tolka och reglera sitt uppdrag i de ramar som inte alltid är tydligt definierade. Därmed har koordinatören ett relativt stort handlingsutrymme, men ställs samtidigt inför kravet att navigera och balansera mellan olika professioners förväntningar.

Vidare så belyser en annan respondent om hur SSPF ger förutsättningar för en god samverkan, men att koordinatören får en viktig roll i att fungera som en länk mellan de olika aktörerna för att skapa tid och resurser för möten.

Jag tror just SSPF möjliggör samverkan på ett annat sätt, för jag tror inte att de riktigt har tid att ha den kontakten själva alla gånger [...] Så det blir att man blir en brygga eller en länk där emellan.

Respondent 6

I detta citat beskriver respondent 6 sig själv som en länk mellan de olika aktörerna inom ramen för SSPF-samverkan, särskilt när tid och resurser är begränsade. Vidare poängterar koordinatören att aktörerna som polis och socialtjänst kan ha utmaningar i att hitta tid och ta kontakt själva kontinuerligt, bidrar koordinatören som en möjlighet för samverkan och en "brygga eller en länk där emellan". Provan och Milward (1995) betonar att nätverkseffektivitet ofta förutsätter en central aktör som bibehåller denna struktur och stabilitet bland andra aktörer, något som stärker koordinatörens funktion som nav. Przeperski och Taylor (2022) bekräftar att ett tydligt ledarskap är viktigt när det talas om samverkan. I detta fall blir koordinatörrollen relevant och den som sammanhåller mellan de organisatoriska gränserna.

5.1.2 Förväntningar och roller

Utifrån respondenternas intervjuer framträder det att rollen som SSPF-koordinator kan omges av höga förväntningar och i vissa fall även präglas av rollkonflikter samt otydliga

ansvarsförhållanden. Koordinatören förväntas verka samordnande, men emellanåt finns även en förväntan att "lösa" problematiken, trots att det egentliga ansvaret ligger hos de övriga aktörerna. Detta kan skapa ett spänningsfält mellan ansvar och formellt mandat, vilket kan bli en utmaning i det tvärprofessionella arbetet.

Respondent 4 belyser att SSPF bygger på en gemensam samverkan mellan flera, men att det kan uppstå en besvikelse när den önskade förbättringen uteblir. Detta kan påverka koordinatören negativt som ofta förknippas med samverkansprocessen.

Nu har vi ordnat SSPF, nu ska det bli bra, fast det är ju inte jag som bygger samverkan, utan det måste vi göra ihop [...] Det kommer ju besvikelse när "Men vi har ju SSPF, varför blir det inte bättre?"

Respondent 4

Citatet visar på en frustration över att koordinatören kan tillskrivas ett större ansvar än vad uppdraget egentligen innebär. När de andra professionerna ser på SSPF som en lösning i sig och en önskad förväntning som inte uppfylls, kan det uppstå en besvikelse. Detta menar respondenten kan vidare skapa en förväntan och överföring av ansvar på koordinatören. Med utgångspunkt i Danermarks (2000) förklaring om samverkansteori, med vikten av gemensamma mål och tydliga strukturer, kan en sådan syn på roller undvikas genom denna gemensamma målbild. En möjlig tolkning utifrån respondent 4:s resonemang är att koordinatören kan uppleva en form av mellanrum gentemot ideal och praktik i uppdraget. I linje med Forkbys (2018) studie påträffas otydligheten kring ansvar och förväntningar, där koordinatören redogör en form av balans mellan strukturella krav och förväntningar från de övriga aktörerna, vilket kan skapa en frustration.

Vidare betonar en annan respondent att koordinatören kan vara som en förmedlare mellan olika aktörer, där varandras olika uppdrag och förväntningar ibland kan stå i konflikt med varandra.

Där försöker jag att förmedla helt enkelt och medla mellan så att man kan lugna det [...] Man har olika förväntningar på varandra som inte riktigt stämmer överens med sitt uppdrag [...].

Respondent 2

I citatet beskriver respondent 2 hur hen blir en medlande roll genom att försöka förena skillnader i uppdrag och förväntningar mellan samverkande aktörer. Detta kan visa på hur koordinatören upplever sig själv som en gränsöverskridande aktör. Därmed innebär rollen inte bara administration, utan kan också förstås som en kommunikativ och relationell roll i att överbrygga aktörernas olika ansvar och perspektiv. Detta ligger i linje med Axelsson och Bihari Axelsson (2007) som beskriver horisontell integrering, där gränsöverskridande funktioner kan vara en viktig förutsättning för en tydlig samordning mellan aktörer. Därmed kan det innebära en integrerande funktion i att få fram berördas perspektiv, samtidigt som man bevarar ett kommunikativt arbete i gruppen.

Sammanfattningsvis pekar detta på ett spänningsfält mellan förväntningar, mandat och praktiskt arbete, som Lipsky (2010) förklarar som en orsak av gräsrotsbyråkraternas arbete, där policy och praktik inte alltid stämmer överens. Denna obalans kan bidra till otydligheter i roller, något som tidigare forskning identifierat som en av de största utmaningar i samverkansarbetet mellan socialtjänst och polis (Forkby 2018; Sällström Randsalu & Stigmar 2025). Därmed blir koordinatören en viktig aktör som både leder, förhandlar och upprätthåller relationer, trots en avsaknad av formell makt inom SSPF-samverkan.

Däremot framkom det i empirin hur de även kan upplevas som positiva och stärkande förväntningar på koordinatören inom SSPF-samverkan.

Nu har jag väldigt höga förväntningar på mig själv så att det är nog snarare jag själv som är problemet i det. Jag tycker att vi har en väldigt tacksam organisation som är nöjd så länge någon håller i alla trådar [...] inte så mycket press eller förväntning utan snarare att det är välkommet och tacksamt skulle jag säga.

Respondent 1

Respondenten belyser hur förväntningarna från organisationen innebär ett bekräftande på att funktionen fyller en viktig roll, snarare än belastande och att den större pressen främst kommer från de själva. Koordinatörens arbete beskrivs som uppskattad och tacksam, särskilt när det gäller att ”hålla i trådarna” och upprätthålla en struktur.

En möjlig tolkning är att koordinatören tillskrivs en legitim och positiv roll inom SSPF-samverkan, där de bidrar med en stabilitet och trygghet gentemot aktörerna. Detta kan förstås genom Axelsson och Bihari Axelssons (2007) förklaring kring horisontell integrering, där en tydlig struktur och tillit kan bidra till ett bra samverkansarbete där man litar på varandras kompetens. Przeperski och Taylor (2022) betonar att det är avgörande i samverkan gällande en ömsesidig förståelse för varandra och tydligt ledarskap. I detta sammanhang bidrar koordinatören inte enbart som en viktig administrativ funktion, utan även tolkas som en central stabilitet i mötet med en betydelsefull och välkomnande funktion.

5.2 Hinder mellan socialtjänst och polis inom SSPF

I detta avsnitt synliggörs de hinder som kan uppstå i SSPF-samverkan mellan socialtjänst och polis. Samverkan mellan dessa organisationer kan påverkas av strukturella skillnader, vilket framkom både i den tidigare forskningen och respondenternas utsagor. Det kan vara skillnader i uppdrag, prioriteringar i arbetet samt begränsningar kring informationsutbyte i ärenden till följd av sekretessen. Dessa faktorer kan i sin tur resultera till kommunikationssvårigheter.

5.2.1 Skillnader i uppdrag och arbetssätt

Empirin visar att koordinatörerna generellt upplevde att samverkan är god mellan socialtjänst och polisen och att båda parterna fyller en viktig funktion i SSPF-samverkan. Samtidigt framkom det att skillnader i uppdrag och arbetssätt ses som det främsta hindret. Respondent 6 framför att polisen är viktig, men att deras möjligheter att erbjuda insatser är begränsade om det inte har skett ett brott.

Det är svårare. De har ju liksom inte så mycket att erbjuda [...] ofta att de har extra koll på någon, att de flaggar upp den för områdespolisen [...] köra hem ungdomen eller ringa föräldrarna [...].

Respondent 6

Citatet indikerar på att polisen har begränsat med insatser att erbjuda i jämförelse med socialtjänsten. Respondenten menar att polisen har extra koll och flaggar för andra poliser om

ungdomar som kan vara i riskzon. Detta kan förstås som ett uttryck för de skilda professionella logiker som genomsyrar respektive verksamhet. En möjlig tolkning är att koordinatören upplever polisens roll som mer inriktad på ordning och kontroll, med fokus på att förebygga och ingripa när brott sker, medan socialtjänsten har ett mer relationsskapande och stödjande arbetssätt. Skillnader i uppdrag kan innebära svårigheter när det kommer till samverkan, där polisen tolkas som mer reaktiv och socialtjänsten mer proaktiv.

Utifrån Axelsson och Bihari Axelsson (2007) kan detta förstås som en utmaning i den horisontella integreringen, där olika mål och arbetssätt kan försvåra ett samarbete. Det som kan vara en möjlig tolkning utifrån respondentens resonemang är att polisen arbetar mer hierarkiskt i deras arbetskultur och förmedlar information vidare till kollegor med en mer lokalkännedom. Detta speglar en mer regelstyrd och hierarkisk struktur och kan stå i kontrast till socialtjänstens arbetssätt och därigenom påverka samverkan (Leonard & Van Scotter 2023). När olika organisatoriska och professionella logiker möts kan det påverka hur information delas och hanteras, vilket även kan skapa spänningar mellan aktörerna.

Till skillnad från förgående citat gällande polisens begränsade insatser, belyser respondent 4 vidare att polisens roll är viktig gällande en mer symbolisk och förtroendebyggande betydelse i den inledande processen.

Jag tänker, det blir ju inte SSPF utan socialtjänst, men det kan bli SSPF utan polis, alltså i min värld i alla fall [...] Polisen är viktiga att ha med på första mötet, men sedan erbjuder de ju inte så mycket insatser, det är ju snarare att de visar att de finns och att de är mänskliga för eleven eller barnet.

Respondent 4

Det som respondent 4 belyser i citatet ovan är att polisen fyller en viktig funktion i ett första möte, att de visar att de finns för eleven och är "mänskliga". Samtidigt uttrycker respondenten att socialtjänsten har en viktigare roll när det gäller insatser att erbjuda. Socialtjänstens roll framställs som den aktör som är den huvudsakliga utförande parten i det praktiska arbetet genom de insatserna som dem erbjuder både till ungdomarna och vårdnadshavare. Polisens roll kan snarare tolkas som legitimerande och förtroendebyggande, särskilt vid uppstarten av möten, på ett tryggt och trovärdigt sätt genom att visa närvaro och uttrycka sin oro om ungdomen.

Detta kan ge uttryck för en ojämn rollfördelning, där vissa roller inte är lika integrerade och både den vertikala och horisontella integreringen blir svag. I respondentens uttalande framträder det hur den horisontella integreringen försvagas, genom att aktörerna deltar i samma forum men med olika uppdrag och villkor (Axelsson & Bihari Axelsson 2007). Det kan bidra till en upplevelse av att socialtjänsten har en tyngre roll i samverkan, medan polisen får en mer observerande roll, men även förtroendeskapande, vilket kan tyda på att olikheterna i deras uppdrag inte nödvändigtvis behöver bli ett hinder.

Att socialtjänsten upplevs som en mer central aktör förstärks i följande citat, genom vad de har att erbjuda inom SSPF.

Finns det socialsekreterare med [...] Familjebehandling eller ungdomsbehandling [...] Föräldrastödande samtal och föräldragrupper [...] SSPF är ju bara en samverkansform och står inte på egna ben, utan den ska fyllas med insatser från andra [...] Så socialtjänsten kan bidra på olika sätt beroende på hur oron ser ut.

Respondent 6

Respondenten betonar här att SSPF i sig inte utgör en insats, utan snarare en struktur som bärs av insatser från de andra aktörerna. Socialtjänsten blir härmed viktig i att socialsekreterare kan erbjuda olika stödinsatser såsom familjebehandling, föräldrastöd och ungdomsbehandling, beroende på nivån av oro kring ungdomen och hur nätverket kring ungdomen ser ut. En möjlig tolkning från respondenten är att SSPF ses som en struktur som samordnar yrkesverksammas resurser och kunskap på bästa sätt, ett komplement (Lindberg 2009). Det som vidare går att analysera är att socialtjänstens insatser kan anpassas efter den grad av oron som föreligger, vilket kan tolkas som ett flexibelt handlingsutrymme som Lipsky (2010) tydliggör. Men för att det ska fungera, krävs dock god kunskap om varandras roller och arbetssätt. När det råder en förståelse för varandras verksamheter kan även delar av socialtjänsten och polisens arbete integreras och samverka tillsammans (Fleetwood & Matscheck 2007).

5.2.2 Informationsdelning och sekretess

Det som belystes som ett återkommande hinder i intervjumaterialet handlande om informationsdelningen mellan polis och socialtjänst. Respondenterna synliggjorde hur sekretesslagstiftningen kan generera en osäkerhet kring vilken information som kan och som ska delas samt på vilket sätt det ska ske. Denna osäkerhet kan påverka effektiviteten i arbetet som handlingsutrymme för professionerna. Sekretess framträder som ett strukturellt hinder i de professionellas möjligheter att agera i samverkan.

Enligt respondent 4 finns det en upplevd skillnad gällande hur socialtjänsten och polisen förhåller sig till sekretess, där socialtjänsten upplevs hålla på informationsdelning, medan polisen kan uppfattas som mer öppen i möten som rör ungdomars liv.

I möten som inte klienter är med så skulle jag säga att polisen pratar mer och öppet än vad socialtjänsten gör. [...] De vågar nog lätta på sekretessen lättare, tycker jag. [...] Jag vet att polis och skola upplever att socialtjänsten är slutna och det är därför vi behöver jobba med de här samtyckena.

Respondent 4

I citatet ovan beskriver respondenten om hur de båda yrkesgrupperna uppfattas förhålla sig på skilda sätt gällande sekretess. Respondenten upplever polisen som mer öppen med sin kommunikation, medan socialtjänsten beskrivs som mer varsam och restriktiv. Vidare betonas vikten av behovet av formella samtycken i ärenden för att möjliggöra informationsutbyte. I intervjumaterialet fanns det en liknande uppfattning om att socialtjänsten och polisen upplevs olika avseende lagstiftning att förhålla sig till. Socialtjänsten verkar under Socialtjänstlagen, medan polisen styrs av Polislagen. De båda aktörerna verkar även efter olika delar av Offentlighets- och sekretesslagen. Blomqvist (2012) och Feltmann et al. (2021) menar på hur sekretess kan bidra med en strukturell svårighet, då de båda professionerna har olika regelverk, som kan bidra med en spänning gällande vad som ska delas kontra hållas tillbaka. Denna skillnad kan även bidra till spänningar i både vertikal och horisontell integrering (Axelsson & Bihari Axelsson 2007), vilket i sin tur stärker behovet av att koordinatören behöver navigera mellan de olika organisationernas regelverk och mandat.

Vidare utvecklar respondent 6 avseende informationsdelningen i relation till samtycket kring sekretess, men belyser samtidigt att det krävs en professionell bedömning om vad som är relevant att dela under mötet till de övriga aktörerna.

Socialtjänsten kan väl ibland. [...] Hålla lite för mycket på viss oro, kanske? För vi har ändå ett samtycke som gör att man får dela information, men det är ju också en avvägning om det stjälper eller hjälper.

Respondent 6

Det som respondent 6 belyser i citatet ovan är att socialtjänsten upplevs hålla på sin oro kring ärenden och även om det finns ett giltigt samtycke så delar dem inte allt. Respondenten uttrycker även att det är en avvägning om informationen kommer hjälpa eller stjälpa för de andra aktörerna i mötet. Tolkningen av sekretess blir därmed en balansgång mellan att skydda individens integritet och möjliggöra ett meningsfullt samverkansarbete. Detta kan tolkas som att SSPF-samverkan blir möjlig genom ett samtycke från de berörda, men sker en selektiv bedömning om vilken relevant information som är nödvändig att delge övriga aktörer. Därmed råder det inte enbart en juridisk fråga, utan även en fråga om professionella bedömningar om vad som är relevant för samtliga i rummet att veta. Ur ett teoretiskt perspektiv kan det förstås utifrån Lipsky (2010) där aktörerna har ett visst handlingsutrymme som kan innebära en viss flexibilitet när det gäller regelstyrda ramar. Samtidigt begränsas handlingsutrymmet av de juridiska ramarna, vilket kan bidra till variation i hur sekretess omsätts i praktiken, vilket kan påverka effektiviteten i samverkan (Blomberg & Dunér 2015).

Vidare framkommer det i materialet att en annan respondent betonar om polisens möjligheter med informationsdelning kan vara begränsade, särskilt i samband med en pågående förundersökning kring en ungdom. Respondent 1 uttrycker att: ”Pågår det en förundersökning, så ska inte vi få någon information och det är ju en svårighet”. Att vid en pågående förundersökning råder det särskilda sekretessbestämmelser som sätter gränser i vad polisen får dela. När polisen inte kan dela relevant information kan det försvåra i samarbetet gällande vad de andra aktörerna får ta del av. Respondentens utsaga kan tolkas som en strukturell utmaning där aktörerna arbetar utifrån olika rättsliga logiker. Blomqvist (2012) och Feltmann et al. (2021) påvisar att vid olika juridiska ramar kan det uppkomma en barriär mellan socialtjänst och polis. Polisen får inte dela vissa uppgifter under en pågående förundersökning, vilket begränsar vad

socialtjänsten får ta del av, men även en begränsning i möjligheter att agera och planera kring ungdomens situation. Skillnader i lagstiftning och arbetskultur kan därmed försvåra arbetet med att skapa en gemensam bild, vilket riskerar att minska effektiviteten i samverkansarbetet (Alexius, Björktomta & Jacobsson 2025).

Genom att koppla ovanstående citat med samverkansteorin (Danermark 2000, Lindberg 2009) kan det förstås som uttryck för att informationsdelning är en avgörande faktor för ett fungerande samverkansarbete mellan dessa aktörer med olika mål och uppdrag. Detta är möjligt genom en gemensam målsättning, tydliga strukturer och ett fungerande informationsflöde. Dessa sekretessbegränsningar som framkommit i empirin kan förstås som strukturella barriärer som inverkar på både vertikal och horisontell integrering (Axelsson & Bihari Axelsson 2007). Även möjligheterna till en nätverkseffektivitet då brist på information och otydliga strukturer kan hindra samordning och gemensamt beslutsfattande (Provan & Milward 1995).

5.2.3 Resurser, tid och organisatoriska prioriteringar

Ett återkommande hinder som framkom i empirin rör de organisatoriska förutsättningarna för samverkan mellan socialtjänsten och polis. Respondenterna redogör för en vilja att gemensamt samverka, däremot framträder brist på resurser, tid och prioriteringar som faktorer vilka skapar utmaningar i det praktiska arbetet. Detta tar sig i uttryck i tidsbrist, långa utredningstider samt en hög arbetsbelastning inom båda myndigheterna.

Respondent 7 menar på att socialtjänsten kan ha omfattande och tidskrävande utredningsprocesser i sitt arbete med ungdomar. Med detta menar respondenten att det blir svårt att tidigt sätta in insatser för ungdomar när det väl behövs.

Från att de gick med på det, ordnade jag ett möte med socialsekreteraren, så tog det först fyra månader att göra sin utredning och sen så tog det ytterligare en månad när det var beslut att fördela det. [...] Då har det gått fem månader i en ungdom vi har i en riskzon. Då var inte de lika intresserade längre.

Respondent 7

Utifrån citatet ovan uttalar respondent 7 om de långa utredningsprocesserna inom socialtjänsten och att få ett beslut. Respondenten beskriver att det tog fem månader att utreda och fördela insatser från socialtjänsten, vilket blev som konsekvens att familjen och ungdomen som var i riskzon inte var lika intresserade längre. Detta kan tolkas som att organisatoriska krav och hur intensivt arbetet är ger en negativ påverkan för samverkan. I intervjumaterialet framkom det liknande beskrivningar om att insatser fördröjs och "motivationsfönstret" hos familjen riskerar att stängas, vilket försvårar möjligheterna att påbörja och erbjuda stödinsatser. Myndigheter som socialtjänsten regleras av lagstiftning och policys och när det handlar om samverkan kan de därmed påverkas av resursbrist och hög arbetsbelastning (Blomqvist 2012; Feltmann et al. 2021).

En möjlig tolkning av respondentens upplevelse av socialtjänstens arbetssätt bör inte tolkas som ett uttryck för enskilda socialsekreterares vilja eller ovilja till, snarare en konsekvens av organisatoriska strukturer och lagstiftning. Utredningar ska vara genomgripande samt ske på ett rättssäkert tillvägagångssätt, eftersom de är reglerade av socialtjänstlagens krav. Detta kan i sin tur påverka SSPF-samverkan och ställer därmed krav på koordinators förmåga att genom ett effektivt sätt, samordna mellan dessa aktörers resurser- och tidsbegränsningar (Blomqvist 2012; Sällström Randsalu & Stigmar 2025).

Medan det förgående citat synliggjorde konsekvenserna av långsam handläggning, påpekar respondent 1 att tidsaspekten inte är konstant, utan kan påverkas av prioriteringar och arbetsbelastning.

Det finns inget ont i det, utan det handlar ju om deras arbetsbelastning och prioriteringar. [...] Man kan väl säga ibland så ser det olika ut. [...] Ibland går det jättefort och de är högst involverade och ibland blir det trögt. Det beror på lite vad de har på sina bord tänker jag och prioriteringsfrågor.

Respondent 1

Utifrån citatet ovan talar respondent 1 om socialtjänstens prioriteringar och arbetsbelastning och att det kan se olika ut beroende på vad de har på sina bord. I vissa situationer kan insatser organiseras snabbt och att socialtjänsten är involverade, men i andra fall kan det dröja till följd av hög belastning och prioritering aspekter. En möjlig tolkning av ovanstående citat är att koordinatören ser det som strukturellt snarare än individuella problem. Det kan tolkas som att

det inte handlar om ovilja, utan om olika belastningar och socialsekreterarna tvingas prioritera utifrån sina organisatoriska ramar. Det innebär att samverkan kan påverkas av sådant som andra aktörer inte kan kontrollera, vilket kan skapa en ojämnhet i hur effektivt och snabbt arbetet sker. Blomqvist (2012) och Feltmann et al. (2021) beskriver liknade och menar på att samverkan kan försvåras genom begränsade resurser och organisatoriska förutsättningar, som kan motverka en stabilitet och långsiktigt samarbete mellan organisationer.

Vidare tydliggör citatet hur koordinatören förväntas navigera mellan olika organisatoriska ramar, där en aktör kan bidra snabbt medan en annan har begränsat utrymme. Detta kan förstås som en utmaning för horisontell integrering, där aktörer med olika förutsättningar ska verka mot ett gemensamt mål (Axelsson & Bihari Axelsson 2007). Detta kan försvåra arbetet när deras uppdrag skiljer sig åt, där koordinatören kan bidra med en förståelse och flexibilitet.

En ytterligare aspekt som framträder i empirin är återigen om prioriteringar och resursbegränsningar, men respondent 1 belyser hur samarbetet med polisen kan ha effekt av myndighetens prioriteringar samt resursfördelning, snarare än en ovilja till att samverka med SSPF.

Det svåraste samarbetet är polisen och det handlar inte om polisens vilja eller ovilja. Det handlar om: ska de lägga sin tid på att vara ute på gatorna i två timmar eller ska de lägga sin tid på ett möte i två timmar? [...] Det räcker kanske att det får det nedskrivet i åtagandeplan. Det räcker att de är med en kvart och berättar "Det här är vad vi har sett, det här är vad vi som poliser ser i stora risker" och det är ju för att väcka oro hos föräldrar.

Respondent 1

Respondenten uttrycker i citatet ovan att det inte handlar om polisens ovilja att hjälpa, utan tvärtom blir en fråga om prioritering av deras resurser. Det beskrivs som en avvägning mellan att delta i ett möte i två timmar eller i stället vara ute på gatorna. Att det möjligen räcker med en kvart att uttrycka sin oro och vilka risker de ser kring ungdomen inför föräldrarna och att de får en åtagandeplan. En möjlig tolkning utifrån citatet är att polisens uppdrag upplevs komma i konflikt, eftersom deras resurser är begränsade, måste de prioritera de sammanhang där de

bedöms göra mest nytta. Polisen arbetar utifrån ett operativt arbetssätt som innebär att arbeta nära individer ute i samhället. Således kan detta tolkas som en balans om det operativa arbetet ska gå före ett deltagande i samverkansmöten.

Utifrån Lipskys (2010) teori om gräsrotsbyråkrater kan detta förstås genom att offentliga organisationer, såsom socialtjänst och polis, behöver fatta beslut som berörs av begränsningar i tid, resurser och organisatoriska krav. Därmed blir handlingsutrymmet centralt, där aktörerna behöver avväga vilken av uppgifterna som väger tyngst och bör prioriteras i stunden. Utifrån respondentens resonemang kan det tolkas som att samarbetet mellan polisen och socialtjänsten blir svår, på grund av att skillnader i arbetssätt och uppdrag mellan myndigheterna kan skapa organisatoriska spänningar (Westwood 2012).

En vidare tolkning utifrån respondentens utsaga är att koordinatören förstår att deras komplexa uppdrag kan påverka samverkan och har en förståelse kring att det görs en avvägning om det är mer lönsamt för polisen att visa sig ute på gatorna eller att behöva sitta på ett möte i flera timmar. Detta kan betyda att koordinatören behöver hitta andra sätt för möten och att göra det på andra sätt som underlättar för alla aktörers uppdrag. Detta går i linje med Sällström, Randsalu och Stigmar (2025) om betydelsen av att ha medvetenhet kring andras uppdrag och arbetssätt, i detta fall polisens.

5.3 Framgångsfaktorer och utvecklingsmöjligheter i SSPF-samverkan

Det sista temat handlar om de faktorer som påverkar hur effektivt en SSPF samverkan blir i praktiken och vilka utvecklingsmöjligheter som förekommer. Utifrån det insamlade materialet framkom det att en god samverkan grundar sig i gemensamt språk, kommunikation, relationsskapande och tillit bland professionerna.

5.3.1 Gemensamt språk och förtroende

Ett återkommande tema till framgångsfaktorer är att olika professioner inom SSPF talar samma språk med varandra och bygger förtroendefulla relationer. Detta ansåg respondenterna som en central förutsättning, men som kan utvecklas ännu mer för att främja samverkan.

Respondent 4 lyfter hur viktigt det är med kommunikation och att man kontinuerligt har kontakt med varandra avseende ungdomar för att veta vad som pågår kring dem.

SSPF tycker jag öppnat upp till en annan dialog och en lättare kontakt mellan oss. [...] Nu pratar vi mer kontinuerligt och så har det blivit lite mer gemensamma möten. [...] Vi jobbar ihop och vet vi att den andra gör det den kan göra, så är det också lättare att acceptera varför det är som det är kring en viss ungdom.

Respondent 4

I citatet ovan uttrycker respondenten att SSPF har skapat en mer öppen samt kontinuerlig dialog mellan aktörerna. Genom gemensamma möten och återkommande kontakt, beskriver respondenten hur det skapar en acceptans för varandras uppdrag och förutsättningar för ökat förtroende för varandra. När aktörerna vet vad var och en ska göra och tar sitt ansvar, stärks känslan av tillförlitlighet och skapandet av trygghet i samarbetet. Den acceptans som respondenten talar om, kan förstås som ett uttryck för en ömsesidig tillit än enbart en förståelse för varandras uppdrag. Det framkom liknande perspektiv av en annan respondent som menade att god kommunikation och tydliga roller kan ge goda effekter för samverkan. Det framgår också att när man har en gemensam bild över situationen och förtroende för varandras professioner, kan det skapa ett stabilt och förutsägbart arbete.

Detta ligger i linje med Westwood (2012) som betonar att bristande förståelse för varandras olika arbete kan skapa spänningar och missförstånd. Ett gemensamt språk och en kontinuerlig kontakt, som respondenten beskriver, kan därmed minska klyftorna gällande skillnader i arbetssätt och bidra till en gemensam tillit och stärka det ömsesidiga förtroendet mellan dem (Haugstvedt & Tuastad 2023; Przeperski & Taylor 2022).

Vidare betonar en respondent vikten av kontinuitet på möten, att samma personer är med om det är möjligt, eftersom det skapar ett förtroende gentemot varandra och större tendens att dela information som är relevant.

Jag tror att de här SSPF områdes-mötena bygger väldigt mycket på tillit mellan de personerna som sitter i rummet [...] Därför är det bra om de kommer samma person från socialtjänsten eller samma polis för att bygga upp förtroende, för då kan man också börja dela information med varandra.

Respondent 3

Utifrån citatet uttalar respondent 3 att möten upplevs bra om det är samma personer på plats, både från socialtjänst och polisen inom SSPF. Respondenten betonar att det bygger tillit och att man till slut har förtroende att dela information med varandra. Detta kan tolkas som att kontinuitet i möten är viktigt för att skapa förtroende, därigenom leder det till mer stabila relationer och ett öppnare informationsutbyte. Feltman et al. (2021) påvisar att bristande kontinuitet kan vara hindrande, men kan tolkas som att det behövs för att främja både samverkan och för att bygga relationer där man vågar dela information med varandra.

Vidare i respondentens utsaga kan kontinuitet förstås i relation till samverkansdynamik. Haugsvedts och Tuastads (2023) visar att samverkan mellan socialtjänst och polis kan präglas av maktobalans och otydlighet gällande ansvar, vilket kan skapa osäkerhet och minska tilliten mellan professionerna. Detta kan kopplas till att en kontinuerlig närvaro genom samma personer kan bidra till att motverka sådana strukturella hinder. När relationerna utvecklas mellan aktörerna kan upplevelsen av makt och hierarki minskas och snarare ge möjlighet för en gemensam förståelse. Detta kan vidare bidra med ett mer transparent och tryggt klimat i samverkan när delandet av information både blir lättare och mer fungerande.

Vidare av empirin belyser en annan respondent en framgångsfaktor gällande att socialtjänsten och polisen gör arbetet på ett gemensamt sätt genom användningen av en gemensam metod för att identifiera oro.

Vi har nu spridit "Check IRK-listan" så att den finns hos både polisen och socialtjänsten och skolorna. [...] Så att det förhoppningsvis blir lite tydligare. Jag tänker där har vi kommit steg framåt mot att ha ett gemensamt språk kring den oro vi ser.

Respondent 4

I citatet ovan betonar respondenten att "Check IRK-listan" tillför tydlighet mellan socialtjänsten och polisen och att det skapar ett gemensamt språk mellan dem när de använder sig av samma lista och metoder för att identifiera riskfaktorer kring ungdomar. Respondentens utsaga kan tolkas som att ett gemensamt arbetssätt samt språk är en framgångsfaktor för samverkan. Det kan också tolkas som en grund för att stärka förtroendet mellan aktörerna, där arbetet blir mer förutsägbart och transparent. Det ligger i linje med att effektiva nätverk kännetecknas av tydliga, gemensamma rutiner och ett gemensamt språkbruk mellan organisationerna (Provan & Milward 1995). En annan möjlig tolkning är att respondenten ser en framgång i att myndigheterna använder liknande metoder för organisatorisk implementering. När en metod är mer förankrad i organisationerna blir det lättare att implementera rutiner och riktlinjer som det medför i det praktiska arbetet (Fleetwood & Matscheck 2007).

Av empirin framkom det också att ett gemensamt språk inte endast handlar om formella verktyg, utan präglas av en öppenhet och respekt för varandra. Respondent 3 beskriver följande: " Det krävs att man är ganska inlyssnande och respektfull för varandras utmaningar i arbetet. [...] Ett gemensamt språk". Respondenten uttrycker att vara respektfull och lyssna in de andra aktörerna, även kring deras utmaningar som förekommer i uppdragen, skapar förutsättningar för ett förtroendefullt arbete.

Detta kan tolkas som att kommunikationen i SSPF-samverkan kan speglas av en relationell betydelse. Detta kan förstås som en form av horisontell integrering, där professionerna försöker begränsa avstånd mellan deras olika organisatoriska logiker (Axelsson & Bihari Axelsson 2007). Genom att ge utrymme för andras perspektiv och lyssna in, kan grunden i samverkan förhålla sig till ett gemensamt språk. Att det blir betydelsefullt med pålitliga och förtroendefulla relationer mellan varandra, både för koordinatören och för de andra professionerna inom SSPF, vilket går i linje med tidigare forskning om framgångsfaktor i samverkan (Forkby 2018).

5.3.2 Kunskap och förståelse

En central framgångsfaktor som framkommit i empirin är betydelsen av kunskap och förståelse för varandras arbetssätt, riktlinjer samt professioner. Respondenterna betonar att insyn i varandras olika organisatoriska ramar, lagar och uppdrag kan skapa förutsättningar för ett välfungerande samverkansarbete. Kunskapsutbyte, kontinuitet och att bygga mer personliga relationer upplevs som centrala för att SSPF-samverkan ska bli mer effektiv och hållbar mellan socialtjänst och polis.

En respondent lyfter hur samverkan inte bara handlar om att göra arbetet tillsammans, utan också om vikten av förståelse för varandras organisatoriska ramar och roller.

Samverkan betyder ju inte att man samarbetar ännu bättre, utan man kanske också har en bättre förståelse för varandra och vad man har för gränser och genom de lagar och regler som finns och arbetssätt. [...] Ha en mer tydlig arbetsgång.

Respondent 2

I citatet ovan uttrycker respondent 2 att en tydlig förståelse för varandras arbetssätt och lagar bidrar till att synliggöra vart gränserna går och möjligheterna för samverkan. Respondenten betonar att samverkansarbetet fungerar även med en tydlig arbetsgång. En möjlig tolkning är att förståelse för varandras juridiska och organisatoriska villkor kan vara en central del för effektivitet. Således kan det innebära kunskap om exempelvis utredningstider, sekretessbestämmelser och prioriteringar i arbetet, bidrar till mer realistiska förväntningar och minskar risken för feltolkning. En förståelse och transparens i varandras arbetssätt kan bidra till en ökad förutsägbarhet i samverkansarbetet.

Detta stämmer överens med vad som framgick i tidigare forskning som menar att kunskapsdelning kan vara en grundläggande förutsättning för ett effektivt samverkansnätverk (Provan & Milward 1995). Kunskap om varandras verksamheter, roller och regelverk beskrivs som centrala faktorer för att samverkan mellan professionerna ska fungera (Fleetwood & Matscheck 2007). Alexius, Björktomta och Jacobsson (2025) stärker detta genom att belysa att “en gemensam förståelse för varandra” är avgörande i samverkan när de förhåller sig till olika ramar och arbetssätt. Sammantaget kan kunskapsdelning och förståelse för varandra vara avgörande i SSPF.

Vidare framför respondent 3 den relationella betydelsen i samverkan. Genom kontinuerlig kontakt och ett mjukare möte kan dialogen bli öppnare, vilket kan även stärka informationsdelningen och relationer inom SSPF.

Vi går en runda runt, alla får berätta. [...] Alltså man får en gemensam förståelse både för varandras professioner och processer. [...] Lite mjukare möte som behövs kanske för att samverkan ska fungera. [...] De blir det blir lite mer mänskligt.

Respondent 3

Utifrån citatet betonar respondent 3 om att man får en gemensam insikt både för professionerna och processer, genom att man går en runda runt bordet. Mötena beskrivs som mjukare och mer mänskliga, vilket upplevs främja samverkan. En möjlig tolkning är att respondenten inte enbart betonar det organisatoriska delarna av samverkan, utan även den relationella betydelsen mellan de olika professionerna. Genom en trygg och öppen mötesform, kan det leda till stärkt tillit och att professionerna, såsom polis och socialtjänst vågar dela mer information om ärenden. Westwood (2012) belyser att tillit är en avgörande faktor för att främja samarbete mellan aktörer. Ett tryggt arbetsklimat där professionerna vågar dela information bidrar till ett stärkt samarbete och förhindra spänningar. Koordinatören kan uppleva att en mjukare mötesform skapar ett tryggare arbetsklimat och stärker relationerna, vilket även belyses i tidigare forskning av Petersson, Larsson och Strand (2025) som beskriver vikten av etablerade och förtroendefulla relationer i samverkan.

En vidare tolkning av citatet är att samverkan inte bara bygger på formella strukturer, utan kan påverkas av en mellanmänsklig dimension som kan uppstå i mötet. Mötesformen som respondenten påpekar, kan fungera som ett försök att minska hierarkiska skillnader mellan professionerna, exempelvis genom de olika arbetssätten där socialtjänsten har ett stödjande ansvar och polisen ett mer utredande. Axelsson och Bihari Axelssons (2007) förklarar att ett samarbete med en hög horisontell grad och en lägre vertikal integrering, kan stärkas när aktörerna har ett gemensamt arbete och täta kontakter. Det kan tolkas som möjligt genom respondentens beskrivning av ett mjukare möte genom en lyhördhet och förmåga att se olika perspektiv. Detta kan möjliggöra att relationerna mellan myndigheterna fördjupas, således blir det ett öppnare klimat och tillit till varandra.

Avslutningsvis, en utvecklingsmöjlighet som framkom ur intervjumaterialet, betonar respondent 5 att samverkan och relationerna upplevs som goda, men att det finns utrymme att förbättra det ytterligare. Respondenten belyser vikten av tillit och öppenhet och betydelsen av att våga prata om det som "skaver".

Jag tror att man behöver nog hitta varandra ännu närmare på något sätt och skapa ännu mer tillit [...] Men jag tror att man behöver nog prata mer om vad det är som kan skava ibland och försöka möta varandra i det än att låtsas som att vi vågar säga precis allt vad vi gör, för det gör vi inte riktigt.

Respondent 5

I citatet ovan talar respondent 5 om tillit i kommunikation och att hitta varandra ännu mer. Respondenten beskriver att man borde våga prata om saker som kan "skava" om man är oense, eftersom det kan upplevas att de inte är där än i kommunikationen. En möjlig tolkning är att våga vara oense om problem och därefter finna lösningen, vilket kan främja att arbete inom SSPF blir hållbart för alla aktörer. Dessutom kunna identifiera lösningar och utvecklingsfaktorer. Utifrån samverkansteorin (Danermark 2000; Lindberg 2009) kan citatet tolkas som att behovet av ett gemensamt förhållningssätt, där professionerna inte enbart utbyter information utan också vågar uttrycka oenigheter i gruppen. Detta kan innebära att man kan hitta varandra ännu mer och skapa ett bättre klimat.

I detta sammanhang kan koordinatören upplevas som en viktig funktion, då denna person ansvarar för att leda mötet, hålla strukturen och sätta ramarna för tonen på mötet (Pedersen & Stothard 2015). Forskning visar att koordinatörens förmåga att facilitera ett öppet och respektfullt klimat kan vara nyckeln för att samverkan inte ska präglas av hierarkier och ojämna maktförhållanden mellan professioner (Forkby 2018; Pedersen & Stothard 2015). På detta sätt kan koordinatören bidra med att ge aktörerna större utrymme att uttrycka sina perspektiv dessutom när de formella begränsningarna, som sekretess och organisatoriska strukturer, kan hindra. Sammanfattningsvis kan detta förstås som en utvecklingsmöjlighet med ett mer öppet och reflekterande mötesklimat som inte enbart stärker den praktiska samverkansprocessen, utan även utvecklas kvalitativt över tid.

6. Slutdiskussion

I detta kapitel kommer en slutdiskussion att presenteras. Därefter lyfts studiens frågeställningar och i vilken omfattning de har besvarats. Till sist kommer även förslag för vidare forskning att presenteras.

6.1 Sammanfattning av resultat

Sammanfattningsvis kan vi se utifrån resultatet att koordinatorrollen inom ramen för SSPF-samverkan är en central aktör med ett komplext uppdrag. Koordinatören kan upplevas som en mittpunkt mellan professioner och organisationer. Rollen kännetecknas av att skapa sammanhållning för de inblandade aktörerna och ansvara för mötesstrukturen, däremot saknar rollen ett beslutsfattande mandat. Genom att kunna navigera mellan olika organisationer och inneha kunskap om deras olika uppdrag, blir det även en del i rollen att kunna ta emot både positiva och negativa förväntningar.

Följaktligen tydliggörs hindrande faktorer i samverkan mellan socialtjänst och polis. En av de hindrande faktorerna var skillnader i uppdrag och arbetssätt, vilket kan leda till en instabilitet i SSPF-möten, där det upplevs som att polisen har begränsat med insatser och socialtjänsten som har insatser att erbjuda. Vidare framgår det att informationsdelning och sekretess är ett upprepat hinder för samverkan, vilket kan vara lagar, riktlinjer, olika tolkningar kring sekretesslagstiftning samt om det förekommer aktuella förundersökningar. Socialtjänsten upplevs som mer slutna, samtidigt som polisen ansågs vara mer frikostig och öppen med informationsutbyte. Det framgick även att brist på tid och resurser samt långa utredningsprocesser har en negativ påverkan för samverkan vilket leder till att ungdomens motivation till insatser kan minska.

Samtidigt identifieras flera positiva faktorer som möjliggör samverkan mellan socialtjänst och polis. Ett gemensamt språk, regelbunden kommunikation och en gemensam förståelse för varandra ses som viktiga faktorer för att skapa en tillit och ett fungerande arbetsklimat. Genom kunskapsutbyte och ökad insyn i varandras olika organisatoriska ramar, lagstiftning och arbetsbelastning minskas de orimliga förväntningar på varandra, som kan minska risken för

feltolkning och spänning. Därtill betonas relationella betydelse såsom mjukare mötesstrukturer, kontinuitet i deltagande och möjligheten att bygga personliga relationer. Dessa faktorer beskrivs som centrala för trygghet, öppenhet och ett långsiktigt hållbart arbete i praktiken.

Slutligen synliggörs det att samverkan upplevs som god, men också har behov av utveckling. Det krävs en större öppenhet och mod att ta upp sådant som man är oense kring mellan professionerna. Att belysa det som inte fungerar ses inte som ett hinder, utan snarare som en förutsättning för att samverkan ska kunna utvecklas och främja arbetet. Koordinatören ses därmed som en nyckelroll och som skapar möjlighet att strukturera mötet, bidra till ett tryggt klimat och ge utrymme för alla olika perspektiv.

Sammanfattningsvis visar resultatet att SSPF-samverkan påverkas av både strukturella och relationella faktorer. Koordinatören får en central roll för att sammanhålla och leda möten, medan skillnader i sekretess, uppdrag och organisatoriska logiker kan innebära betydande utmaningar. Till sist en gemensam kommunikation, tillit och kunskap mellan professionerna kan leda till ett hållbart samverkansarbete.

6.2 Diskussion

Syftet med studien har varit att undersöka koordinering av samverkan mellan socialtjänst och polis, med tre frågeställningar som avstamp i denna studie. I detta avsnitt diskuteras resultatet i relation till syftet, de tre frågeställningarna samt teoretiska ramverk och tidigare forskning som valts inom området.

Första frågeställningen innebär hur koordinatörerna ser på samverkan inom ramen för SSPF. Koordinatörerna beskriver samverkan som i grunden fungerande och värdefull, särskilt då den bidrar till en helhetsbild kring ungdomar som är i riskzon genom att olika perspektiv och resurser förs samman. Därmed ses SSPF-samverkan som ett verktyg för att motverka fragmentisering i det brottsförebyggande arbetet.

En ytterligare intressant aspekt är att samverkan även framträder på ett sådant sätt att det finns en sårbarhet där arbetet upplevs vara beroende av det relationella, än bara det organisatoriska strukturerna. Tidigare forskning påvisar att samverkansarbetet behöver en gemensam tillit, god kommunikation och ömsesidig förståelse mellan aktörerna för att fungera. Detta kan förstås genom samverkansteorin och dess betydelse av nätverksbaserade arbetssätt som möjliggör både möjligheter och hinder (Fleetwood & Matscheck 2007; Lindberg 2009; Provan & Milward 1995). En konsekvens av det är risken för mer personberoende, där kvaliteten på arbetet riskerar att vara beroende av vilka individer som är med och engagemanget hos samtliga. Studien pekar därmed på att även om SSPF upplevs fungera väl i praktiken, finns det ett behov av att stärka de strukturella skillnaderna för att minimera sårbarheten och bidra med ett jämlikt och långsiktigt arbete.

Den andra frågeställningen rör hur koordinatörerna ser på sin egen roll i samverkan mellan socialtjänsten och polisen inom SSPF. Studien påvisar att rollen uppfattas som central och nödvändig och en tacksam roll från övriga aktörer, men med en svag organisatorisk förankring. Detta är eftersom rollen förklaras sakna ett formellt beslutfattande mandat och som kan leda till viss förväntan på sig att ansvara och ”lösa” problem. Det kan leda till en sårbarhet gällande hur rollen är och således kräver en organisatorisk förankring och möjligen mer mandat att kunna fatta beslut, som går i linje med den tidigare forskningen från Sällström Randsalu och Stigmar (2025). Det som däremot framkom är att koordinatören är en sammanhållande länk mellan socialtjänsten och polisen och stödjer dem med idéer, men att de ska ta sitt åtagande kring deras ansvarsområden. Detta kan tolkas som att koordinatörrollen befinner sig i ett spänningsfält mellan den drivande rollen och att samtidigt vara beroende av socialtjänsten och polisens agerande och engagemang. Detta väcker frågor gällande vart koordinatörrollen befinner sig och hur den kan stärkas organisatoriskt, exempelvis genom ett tydligare mandat och formaliserad ansvarsfördelning.

Den tredje frågeställningen avseende vilka hinder och möjligheter som koordinatören upplever med samverkan mellan socialtjänsten och polisen inom SSPF-arbetet, visade att sekretess och lagstiftning är det främsta hindret. Socialtjänsten upplevdes som mer restriktiv, mer lyssnade och sluten och polisen mer generös och öppen med information. Detta kan tolkas utifrån deras olika juridiska ramar och professionella logiker, där socialtjänsten regleras av klientsekretess

och bevarade av det relationella arbetet, medan polisen verkar för det mer brottsbekämpande och samhällsfokuserade. Detta bekräftar samtliga tidigare forskningar om de olika arbetssätt och uppdragens påverkan på samverkan, som visade på hur just dessa dimensioner ofta beskrivs som återkommande utmaningar mellan de två myndigheterna. Leonard och Van Scotter (2023) belyser hur polisens hierarkiska och regelstyrda arbetssätt kan krocka med socialtjänstens relationsinriktade och stödjande arbete, vilket har påvisats i studien.

En ytterligare aspekt som lyfts är hur tidsbrist och resurser påverkar samverkansarbetet negativt, där det blev synligt hur långa processer både påverkar dem som myndigheter och motivationen hos ungdomen med vårdnadshavare. Detta belyser vikten i motsättning mellan organisatoriska begränsningar och behovet av snabba och klara insatser för individerna. Därav går det att tolkas som att SSPF-samverkan inte enbart handlar om det strukturella, utan även om förmågan att agera i rätt tid.

Samtidigt lyfter koordinatorena flera möjligheter med SSPF, såsom en förbättrad kommunikation genom ett gemensamt språk, förtroendeskapande, kontinuitet samt kunskap och förståelse för varandras yrkeslogiker. Genom en gemensam förståelse och förtroende för varandras uppdrag minskar det risken för feltolkning och misskommunikation, vilket i sin tur stärker tilliten och förutsättningar för att det samverkansarbetet fungerar. Vidare tydliggörs flera utvecklingsmöjligheter hos respondenterna, där utbildning om samverkansmodellen, tydligare ansvarsfördelning och en ökad förståelse för varandras olika uppdrag kan bidra till en förbättrad samverkan. Vår reflektion är att det krävs mer utbildning för nya yrkesverksamma som ska börja arbeta och att få en förståelse för strukturella skillnader i uppdrag och arbetssätt i till exempel socionom- och polisyrket.

Ett återkommande tema i materialet är behovet att tidigt implementera samverkansmodeller som SSPF för professioner som det berör. I samhället där utvecklingen av normbrytande beteenden och rekryteringen av unga till gängkriminaliteten är en växande samhällsutmaning ökar därmed behovet av ett förebyggande arbete som fungerar i praktiken. Studien visar däremot att vissa myndigheter redan kan peka ut riskfaktorer och skyddsfaktorer hos barn i tidig ålder genom olika metoder, vilket skapar möjligheter för att kunna sätta in tidiga stödinsatser och därmed förebygga utvecklingen av denna samhällsutmaning.

Avslutningsvis kan det konstateras att studien således har besvarat följande frågeställningar. Därmed har resultatet visat på hur samverkan upplevs för närvarande, hur koordinatorn framställs i det praktiska arbetet och vilka hinder samt möjligheter som framträds. Studien synliggör därmed flera områden som kan utvecklas ytterligare, såsom tydligare organisatoriska faktorer, en mer konkret ansvarsfördelning och utbildning om SSPF för yrkesverksamma.

6.3 Förslag för vidare forskning

I denna studie har fokus varit på SSPF-koordinators upplevelser av samverkan mellan socialtjänst och polis. Under arbetets gång har flera områden identifierats som är relevanta för vidare forskning.

För det första har det identifierats att det finns generellt lite forskning om SSPF som samverkansmodell i en svensk kontext. Det materialet vi funnit om SSPF är uppsatser, rapporter och utvärderingar, men forskning har saknats. Därav vore det av stort värde att genomföra mer systematisk och omfattande vetenskaplig forskning som undersöker SSPF både som organisatorisk modell och som praktisk samverkansform. Det hade bidragit till en ytterligare fördjupad förståelse för de styrkor och svagheter som modellen kan medföra, samt se vilka långsiktiga effekter det har.

För det andra hade det även varit angeläget att analysera SSPF utifrån mottagarens perspektiv, det vill säga ungdomen och familjen det berör med deras erfarenheter. Eftersom SSPF har som utgångspunkt att stödja unga i riskzon genom deras nätverk, är ungdomens erfarenheter av samverkansformen oerhört centrala för att kunna bedöma modellens nytta och funktion. Det har inte studerats i denna studie på grund av etisk aspekt, men för vidare forskning hade det varit angeläget att utforska ungdomars och vårdnadshavares upplevelser av SSPF genom exempelvis bemötande, delaktighet och insatser. Ett ytterligare viktigt skäl för framtida forskning är från professionellas perspektiv inom SSPF. I denna uppsats har koordinators roll lyfts, men att i stället undersöka polisens roll, socialtjänstens roll eller i förhållande till varandra inom ramen för SSPF hade varit relevant där det är begränsat med forskning. En sådan

forskning hade bidragit till en större bild av hur SSPF-samverkan fungerar i praktiken, för att ytterligare se på hur de professionella ser på deras likheter och skillnader i arbetssätt.

Till sist aktualiseras frågan om vidare forskning i relation till att lagstiftning och styrdokument har ändrats eller kommer att ändras. Utifrån att den nya Socialtjänstlagen trädde i kraft i juli 2025, samt att sekretessbrytande bestämmelser förändras i december 2025, betyder det att riktlinjer ändras kring informationsutbyte och sekretess mellan myndigheter som skapar andra förutsättningar för samverkan. Det finns därmed en möjlighet och utrymme till vidare forskning om hur arbetet påverkas hos socialtjänsten och polisen gällande dessa lagändringar med informationsutbytet. Det vore även intressant att se hur de yrkesverksamma följer upp denna lagändring genom hur det omsätts och tolkas i praktiken och vad konsekvenserna blir både i arbetet och stödet till ungdomen.

Källförteckning

Ahrne, G. & Svensson, P. (2022). Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. I Ahrne, G. & Svensson, P. (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. 3 uppl., Stockholm: Liber. s. 8–16.

Alexius, K., Björktomta, S-B. & Jacobsson, M. (2025). Cooperation and confidentiality. Information sharing between the Swedish social service and the police in juvenile crime prevention, *Journal of Social Work Practice*. doi:10.1080/02650533.2025.2566640

Angerbrandt, H., Dufort, M. & Dudas, V. (2024). *Ökningen av skjutvapenvåld i Sverige: en studie av skjutvapenvåldets utveckling i kriminell miljö sedan mitten av 00-talet*. Brottsförebyggande rådet (Brå). (Rapport 2024:7). <https://bra.se/rapporter/arkiv/2024-08-29-okningen-av-skjutvapenvald-i-sverige> [Hämtad: 7 oktober 2025].

Axelsson, R. & Bihari-Axelsson, S. (2006). Integration and collaboration in public health - a conceptual framework, *Nordic School of Public Health*, 21(1), pp. 75-88. doi: 10. 1002/hpm.826.

Axelsson, R. & Bihari-Axelsson, S. (2007). Samverkan och folkhälsa – begrepp, teorier och praktisk tillämpning. I Axelsson, R. & Bihari Axelsson, S. (red.) *Folkhälsa i samverkan -mellan professioner, organisationer och samhällssektor*. Författarna och Studentlitteratur. ss. 11–27.

Blomberg, S. & Dunér, A. (2015). Biståndshandläggarens yrkesroll och handlingsutrymme inom äldreomsorgen. I Johansson, S., Dellgran, P. & Höjer, S. (red.) *Människobehandlande organisationer - villkor för ledning, styrning och professionellt välfärdsarbete*. Stockholm: Författarna och Natur & Kultur. s. 194–213.

Blomqvist, C. (2012). *Samarbete med förhinder: om samarbete mellan BUP, socialtjänst, skola och familj*. Diss. Göteborgs Universitet.

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/29248/gupea_2077_29248_1.pdf?sequence=1

Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), pp. 77–101. doi: 10.1191/1478088706qp063oa

Brottsförebyggande rådet (Brå). (2025). *Barn och ungas brottslighet*. <https://bra.se/amnen/barn-och-ungas-brottslighet> [Hämtad: 7 oktober 2025]

Bryman, A., Clark, T., Foster, L. & Sloan, L. (2025). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 4 uppl., Malmö: Liber.

Danermark, B. (2000). *Samverkan - himmel eller helvete? En bok om den svåra konsten att samverka*. Stockholm: Gothia.

Danermark, B. & Kullberg, C. (1999) *Samverkan: välfärdsstatens nya arbetsform*. Lund: Studentlitteratur.

Eriksson-Zetterquist, U. & Ahrne, G. (2022). Kapitel 5. Intervjuer. I Ahrne, G. & Svensson, P. (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. 3 uppl. Liber AB. s. 56–77.

Feltmann, K., Gripenberg, J., Strandberg, A. K., Elgán, T. H., Kvillemo, P. (2021). Drug dealing and drug use prevention - a qualitative interview study of authorities' 42 perspectives on two open drug scenes in Stockholm, *Substance Abuse Treatment, Prevention and Policy*. 16(37), pp. 1-14. doi:10.1186/s13011-021-00375-w

Fleetwood, C. & Matscheck, D. (2007). 7. BUS-avtalet - en fråga om samverkanskompetens. I Axelsson, R. & Bihari-Axelsson, S. (red.) *Folkhälsa i samverkan - mellan professioner, organisationer och samhällssektorer*. Studentlitteratur AB. s. 163–180.

Forkby, T. (2018). Organisational exceptions as vehicles for change: collaborative strategies, trust, and counter strategies in local crime prevention partnerships in Sweden, *European Journal of Social Work*. Volume 23, 2020 - Issue 4. doi:10.1080/13691457.2018.1512474

Haugstvedt, H. & Tuastad, S-E. (2023). "It Gets a Bit Messy": Norwegian Social Workers' Perspectives on Collaboration with Police and Security Service on Cases of Radicalisation and Violent Extremism, *Terrorism and Political Violence*, 35(3), pp. 677-693-693. doi: 10.1080/09546553.2021.1970541.

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur AB.

Leonard, K. M. & Van Scotter, J.R. (2023). Management Issues in Police and Social Worker Alliances: Using the Lens of Occupational Culture, *Journal of Behavioral & Applied Management*, 23(1), pp. 42-50. doi:10.21818/001c.73645.

Lindberg, K. (2009). *Samverkan*. Malmö: Liber.

Lipsky, M. (2010). *Street Level Bureaucracy: dilemmas of the individual in public services*. Russell Sage Foundation: New York,

Pedersen, J. & Stothard, B. (2015). The Danish SSP model – prevention through support and co-operation, *Drugs and Alcohol Today; Bingley*. Vol. 15, Iss. 4, (2015): pp. 231–242. doi:10.1108/DAT-03-2015-001.

Petersson, J., Larsson, A-K. & Strand, S. J.M. (2025). Police and Social Services' Response to Intimate Partner Violence in Rural and Remote Areas in Sweden, *Journal of Family Violence*. doi: 10 1007/s10896-025-00855-8.

Polisen (Polismyndigheten) (2024). *Så rekryteras barn och unga in i kriminalitet*. 11 november 2025. <https://polisen.se/utsatt-for-brott/brott-mot-barn-och-unga/sa-rekryteras-barn-och-unga-in-i-kriminalitet/> [Hämtad: 2025-11-15].

Provan, K. G., & Milward, B. H. (1995). A preliminary theory of interorganizational network effectiveness: A comparative study of four community mental health systems. *Administrative Science Quarterly*. 40(1) pp: 1-33. doi:10.2307/2393698.

Przeperski, J. & Taylor, B. (2022). Cooperation in child welfare decision making: Qualitative vignette study, *Study Child Care in Practice*, 28:2, pp. 137-152, doi:10.1080/13575279.2019.1701412

Regeringen (2025). *Proposition om en ny förebyggande socialtjänstlag*. [pressmeddelande], 23 januari 2025. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/01/proposition-om-en-ny-forebyggande-socialtjanstlag/>

Regeringen (2025). *Utredning lämnar förslag till ett reformerat straffsystem*. [pressmeddelande], 5 juni. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/06/utredning-lamnar-forslag-till-ett-reformerat-straffsystem/> [Hämtad: 2025-10-07].

SFS 1962:700: *Brottsbalken*.

SFS 1984:387: *Polislag*.

SFS 2009:400: *Offentlighets- och sekretesslag*.

SFS 2025:400: *Socialtjänstlag*.

Socialstyrelsen (2022). *SSPF - Samverkansformen skola, socialtjänst, polis och fritid. (2022–68047)*. <https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/0e219a02d3a54932ba51d0f455d776fb/2022-6-8047.pdf> [Hämtad: 2025-10-07].

Socialstyrelsen (2025). *SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) – exempel*. <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/barn-och-unga/unga-som-begar-brott/exempel-brottsforebyggande-metoder/sspf-skola-socialtjanst-polis-fritid/> [Hämtad: 2025-10-07].

Sällström-Randsalu, L. & Stigmar, K. (2025). No longer alone, *Scandinavian Journal of Primary Health Care*; London Vol. 43, Iss. 3, pp. 602-612. doi:10.1080/02813432.2025.2486145

Tollin, K., Angerbrandt, H. & Jonsson, A. (2023). *Barn och unga i kriminella nätverk - En studie om inträde, brott, villkor och utträde*. Brottsförebyggande rådet (Brå). (Rapport 2023:13)

https://bra.se/download/18.3808406a192bd2f0b723548/1730213224915/2023_13-Barn-och-unga-i-kriminella-natverk.pdf [Hämtad: 9 oktober 2025].

Westwood, J. L. (2012). Constructing Risk and Avoiding Need: Findings from interviews with Social Workers and Police Officers Involved in Safeguarding Work with Migrant Children. *Child Abuse Review*, 21(5), pp. 313 - 387. doi:10.1002/car.2202

Bilagor

Bilaga 1: Intervjuguide

Intervjuguide

Inledning

Inspelning startas och ett muntligt samtycke inhämtas för inspelning av intervjun.

Gängkriminaliteten och rekryteringen av unga är ett omtalat ämne som uppmärksammas mycket i media och politik. Även en efterfrågan från samhället att motverka detta, där SSPF-samverkan är en central del i arbetet med rekryteringen av unga.

Information till den som intervjuas:

- Syftet med intervjun är att undersöka hur du som SSPF-koordinator upplever samverkansarbetet mellan socialtjänst och polis i ärenden som rör unga i riskzonen för gängkriminalitet.
- Vi kommer spela in intervjun och den beräknas ta ca 40–60 minuter.
- All information hanteras konfidentiellt och du som respondent har ett frivilligt deltagande, samt viljan att när som helst få avbryta.

Inledningsfrågor:

- Kan du berätta om din utbildning och arbetserfarenhet?
- Kan du berätta om varför du vill eller har arbetat som SSPF-koordinator?

Tema 1: Koordinatorns roll inom SSPF- samverkan

- Kan du berätta om din roll inom SSPF?
 - Hur samordnar du samverkan? Finns det några svårigheter med det?
- Kan du ge exempel på hur ett generellt möte går till inom SSPF kring gängkriminalitet?
- Vilka är dina upplevelser av socialtjänstens roll inom SSPF?
- Vilka är dina upplevelser av polisens roll inom SSPF?
- Upplever du några förväntningar på dig i din roll från de andra aktörerna, socialtjänst, skola, polis och fritid?

Tema 2: Hinder och möjligheter kring samverkan mellan socialtjänst och polis

- Vilka hinder upplever du i samverkan mellan socialtjänst och polis?
 - Hur ser du på sekretess och informationsdelning mellan er i samarbetet?
Upplever du utmaningar med det, i så fall vad och hur hanterar du det?
 - Hur ser du på lagar och arbetssätt mellan de olika professionerna?
- Vilka faktorer stärker eller underlättar samverkan?
 - Vilka styrkor medför detta?
- Kan du ge exempel på tillfällen där samverkan fungerade bra respektive mindre bra.

Tema 3: Det förebyggande samverkansarbetet

- Kan du berätta om arbetet med unga i riskzon för gängkriminalitet inom SSPF?
- Hur upplever du socialtjänstens arbete i förhållande till polisens arbete i det förebyggande arbetet kring unga i riskzonen för gängkriminalitet?
- Hur påverkar samverkan möjligheten att nå de unga i tid?
- Om en ungdom är under respektive över 15 år. Hur upplever du samverkan då mellan socialtjänst och polisen?
- Kan du uppleva svårigheter i lagarna kring det förebyggande arbetet?
- Upplever du skillnader gentemot den nya socialtjänstlagen i arbetet mot unga i riskzon för gängkriminalitet?

Tema 4: Utvecklingsmöjligheter

- Hur tycker du att SSPF-modellen och din roll som koordinator skulle kunna utvecklas för att stärka samverkan mellan socialtjänst och polis i arbetet med unga i riskzonen för gängkriminalitet?
- Hur tror du att nya socialtjänstlagen kan påverka och förändra i ditt och andra aktörernas arbete inom SSPF-samverkan?

Avslutande fråga:

- Finns det något i övrigt du tillägga som vi inte har pratat om?

Bilaga 2: Informationsbrev

INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE INFORMATIONSBREV

Datum: 2025-10-21

Hej!

Vi heter Cornelia och Greta och går vår sjätte termin på socionomprogrammet på Göteborgs universitet och skriver vår C-uppsats. Syftet med denna studie är att undersöka hur SSPF-koordinatorer upplever samverkansarbetet mellan socialtjänsten och polisen kring unga i riskzon för gängkriminalitet. Studiens utgångspunkt är koordinators perspektiv och syftar till att skapa förståelse för deras erfarenheter av samverkan.

Du får detta brev, eftersom du har tackat ja till att medverka på en intervju för vår studie och som kräver ditt samtycke. Genom din medverkan får vi ta del av dina erfarenheter och tankar om ämnet för att hjälpa oss i vårt arbete. Intervjun är frivillig och vi använder oss av Vetenskapsrådets forskningsetiska riktlinjer:

Genom att du tar del av informationsbrevet får du ta del av syftet med vår uppsats.

Informationen som vi får av dig genom intervjun kommer endast att användas i vår uppsats. Efter vår färdigställande av uppsatsen kommer vi skicka slutversionen till dig.

Intervjun sker på ditt samtycke och är frivilligt. Du har rätt att själv bestämma din medverkan av intervjun och du har även rätt att avbryta. Det råder heller inget krav på att du måste svara

på alla frågor. Den kan återkallas om den ger dig negativa följder.

Du har rätt att vara anonym och inga känsliga uppgifter kommer att användas. Endast behöriga kommer ta del av denna uppsats. Din intervju kommer att spelas in som ljudfil. När det är gjort och godkänt kommer vi att radera ljudfilen och transkriberingen. Materialet kommer endast att användas i forskningssyfte och i vår uppsats.

Med vänliga hälsningar,

Cornelia Berger

Mail: XX

Greta Wahl

Mail: XX

Handledare: Andreas Liljegen

Mail: XX